

Приложение №4 към ПООС
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА
ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ 2021-2028 г.

Приета с Решение № 397 от 28.01.2022 г. на Общински съвет – Гулянци

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Списъци	4
Списък на използваните таблици.....	4
Списък на използваните фигури	4
Списък на използваните съкращения	5
Основен терминологичен речник	6
I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	8
I.1 Нормативно основание за изработване на програмата, цели и резултати от процедурите по съгласуването ѝ	8
I.2. Кратка обща характеристика на общината.....	10
II. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	15
II.1 Анализи	15
II.2. Прогнози	19
III. SWOT АНАЛИЗ	20
IV. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ	21
IV.1 Стратегически и оперативни цели.....	21
IV.2 Алтернативи за постигане на целите.....	21
V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ	22
V.1 Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци, в т.ч. предотвратяване образуването на хранителните отпадъци.....	23
V.1.1 Въведение и основни положения	23
V.1.2 Място на предотвратяването на образуване на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците	23
V.1.3 Цели на подпрограмата за предотвратяване на образуването на отпадъци.....	24
V.1.4 Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките	24
V.2 Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци	26
V.2.1 Въведение и основно положение	26
V.2.2 Цели на подпрограмата	26
V.2.3 Анализ и описание на съществуващото състояние	26
V.3 Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	27
V.3.1. Въведение и основни положения.....	27
V.3.2. Цел на подпрограмата	27
V.3.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	27
V.4 Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.....	29
V.4.1. Въведение и основни положения.....	30
V.4.2. Цели на подпрограмата	30
V.4.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	30
V.5 Подпрограма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.....	33
V.5.1. Въведение и основни положения.....	33
V.5.2. Цели на подпрограмата	33
V.5.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	33
VI. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ ...	48

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

VII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	49
VII.1 Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците	49
VII.2 Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците.....	51
VII.3 Процедура за актуализация на програмата.....	52
VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ	53
VIII.1 Анализи на състоянието на управлението на отпадъците.....	53
VIII.1.1 Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи	53
VIII.1.1.1 Анализ на националната и общинската нормативна рамка.....	53
VIII.1.1.2 Програмни документи на национално и общинско ниво	63
VIII.1.2 Анализ на отпадъците	64
VIII.1.2.1 Анализ на битовите отпадъци.....	64
VIII.1.2.2 Анализ на строителните отпадъци	71
VIII.1.2.3 Анализ на производствените отпадъци	72
VIII.1.2.4 Анализ на опасни отпадъци	72
VIII.1.3 Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци	72
VIII.1.3.1 Инфраструктура за битови отпадъци.....	73
VIII.1.4 Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции	75
VIII.1.4.1 Функции за управление на отпадъците	75
VIII.1.4.2 Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци	76
VIII.1.5 Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	77
VIII.1.6 Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите	77
VIII.1.6.1 Анализ на схемите за управление на отпадъците	77
VIII.1.6.2 Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците	78
VIII.1.7 Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците... ..	79
VIII.1.7.1 Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците.....	79
VIII.1.7.2 Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците.....	79
VIII.1.8 Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци	80
VIII.2 Прогнози	82
VIII.2.1 Прогноза за населението	82
VIII.2.2 Прогноза за нормата на натрупване	83
VIII.2.3 Прогноза за определяне на количествата образувани отпадъци	84
VIII.3 Друга информация	85
VIII.3.1 Нормативни документи – Европейско законодателство	85
VIII.3.2 Нормативни документи – Национално законодателство	86
VIII.3.3 Стратегически документи	86

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

СПИСЪЦИ

Списък на използваните таблици

Таблица 1.	Население на територията на община Гулянци	14
Таблица 2.	Стратегически цели и подпрограми.....	21
Таблица 3.	МРО цели.....	31
Таблица 4.	План за действие на община Гулянци за управление на отпадъците за период 2021-2028 г.....	35
Таблица 5.	Цели в законодателството на ЕС за отпадъците.....	57
Таблица 6.	Данни за битовите отпадъци в община Гулянци	65
Таблица 7.	Събрани смесени битови отпадъци и норма на натрупване в община Гулянци	65
Таблица 8.	Норми на натрупване по групи населени места	67
Таблица 9.	Морфологичен състав на отпадъците на община Гулянци за 2019 г.....	68
Таблица 10.	Количество на събраните битови отпадъци за 2019 г. (тон).....	70
Таблица 11.	Налични съдове за събиране на битови отпадъци на територията на община Гулянци..	74
Таблица 12.	Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители в хил. лв.	78
Таблица 13.	Разходи за управление на отпадъците в хил. лв.	78
Таблица 14.	Прогноза за населението на Област Плевен за периода 2020-2070 г.	82
Таблица 15.	Прогноза за населението на община Гулянци за периода до 2030 г.....	83
Таблица 16.	Прогноза за нормата на натрупване на отпадъци в община Гулянци	84
Таблица 17.	Прогноза за генерираните битови отпадъци в община Гулянци до 2028 г.....	84
Таблица 18.	Прогноза за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав за община Гулянци в тона	85

Списък на използваните фигури

Фигура 1.	Географско положение на община Гулянци	11
Фигура 2.	Финансово разпределение на тежестта на подпрограмите.....	47
Фигура 3.	Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Гулянци.....	66
Фигура 4.	Сравнителна съпоставка на нормата на натрупване в общината, областта и страната ...	67
Фигура 5.	Морфологичен състав на отпадъците в община Гулянци.....	69
Фигура 6.	Средногодишно население в община Гулянци с прогноза до 2030 г.	83

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Списък на използваните съкращения

БО	Битови отпадъци
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройството на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
ИУГ	Излезли от употреба гуми
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРО	Масово разпространени отпадъци
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
НУАБА	Негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори
НПРБ	Национална програма за развитие: България 2020
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013г.
НПУО	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.
НППОО	Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци
ОИСР	Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
ООп	Организация по оползотворяване
ОПОС/ ПОС	(Оперативна) програма „Околна среда“
ОСР	Отпадъците от строителство и разрушаване
ОУП	Общ устройствен план
ОЧЦМ	Отпадъци от черни и цветни метали
ПИП	Прединвестиционни проучвания
ПО	Предотвратяване на отпадъците
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подобен устройствен план
РДО	Рамкова директива за отпадъците
РОП	Разширена отговорност на производителя
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РСМ	Рециклирани строителни материали
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
РЦТНО	Регионален център за третиране на неопасни отпадъци
СО	Строителен отпадък
СООРС	Строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради
ТБО	Такса битови отпадъци / Твърди битови отпадъци

Основен терминологичен речник

Отпадък е вещество, предмет или част от предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи и попада поне в една от следните категории (Доп. разп. §1, т.17 от ЗУО):

Битови отпадъци са „отпадъци от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“ (Доп. разп. §1, т.4 от ЗУО).

Производствени отпадъци са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица (Доп. разп. §1, т.32 от ЗУО).

Опасни отпадъци са отпадъците, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане. (Доп. разп. §1, т.12 от ЗУО).

Строителни отпадъци са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква „а“ от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения (Доп. разп. §1, т.39 от ЗУО).

Масово разпространени отпадъци са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление (Доп. разп. §1, т.7 от ЗУО).

Третиране на отпадъците са дейностите по оползотворяване или обезвреждане, включително подготовката преди оползотворяване или обезвреждане (Доп. разп. §1, т.44 от ЗУО).

Обезвреждане на отпадъците е всяка дейност, която не е оползотворяване, дори когато дейността има като вторична последица възстановяването на вещества или енергия. Обезвреждането е всяка от следните операции: депониране (наземно или подземно); обработване на замърсени земя и почви (например биоразграждане на течности или утайки в почви); дълбочинно инжектиране (например инжектиране на отпадъци в кладенци, солни находища и естествени хранилища, които могат да бъдат изпомпвани); повърхностни заграждения (например съхраняване на течни отпадъци или утайки в изкопи, хвостохранилища, лагуни и други подобни съоръжения); специално проектирани депа (например депониране в отделни клетки, които са запечатани и изолирани помежду си и от околната среда); изхвърляне на отпадъци във водни обекти, с изключение на морета/океани; изхвърляне на отпадъци в морета и океани, в т.ч. инжектиране под морското дъно; биологично третиране, непосочено на друго място, при което се образуват крайни съединения или смеси; физико-химично третиране, неупоменато в друга операция по обезвреждане (например изпарение, сушене, калциниране,

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

микровълнова обработка и други, при което се получават съединения или смеси, които се обезвреждат по която и да е от операциите по букви; наземно изгаряне (инсинерация); изгаряне в море; постоянно съхраняване (например съхраняване в контейнери в мини и други); смесване преди предаване за обезвреждането им; препакетиране преди предаването им за обезвреждане; съхраняване до извършване на която и да е от операциите по обезвреждане; (Доп. разп. §1, т.11 от ЗУО).

Рециклиране на отпадъците е всяка дейност по оползотворяване, чрез която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества за първоначалната им цел или за други цели. То включва преработването на органични материали, но не включва оползотворяване за получаване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива или за насипни дейности (Доп. разп. §1, т.37 от ЗУО).

Депониране на отпадъци е метод, при който не се предвижда последващо третиране на отпадъците и представлява складиране на отпадъци за срок, по-дълъг от три години - за отпадъци, предназначени за оползотворяване, и една година - за отпадъци, предназначени за обезвреждане, по начин, който не представлява опасност за човешкото здраве и околната среда (Доп. разп. §1, т.6 от ЗУО).

Оползотворяване на отпадъците е всяка дейност, която има като основен резултат използването на отпадъка за полезна цел чрез замяна на други материали, които иначе биха били използвани за изпълнението на конкретна функция, или подготовката на отпадъка да изпълнява тази функция в производствено предприятие или в икономиката като цяло. Оползотворяването е всяка една от следните операции: използването им като гориво или по друг начин за получаване на енергия; пречистване или регенериране на разтворители; рециклиране или възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители, включително чрез компостиране и други процеси на биологично превръщане; рециклиране или възстановяване на метали и метални съединения; рециклиране или възстановяване на други неорганични материали; регенериране на киселини и основи; възстановяване на компоненти, използвани за намаляване на замърсяването; възстановяване на компоненти от катализатори; повторно рафиниране на масла или друга повторна употреба на масла; обработване на земната повърхност, благоприятстващо земеделието или подобряващо качествата на околната среда; използване на отпадъците, получени по някои от методите на оползотворяване; размяна на отпадъците за оползотворяване по който и да е от методите; съхраняване на отпадъци до извършване на която и да е от операциите; (Доп. разп. §1, т.13 от ЗУО).

Събиране е натрупването на отпадъци, включително предварителното сортиране и предварителното съхраняване на отпадъци, с цел транспортирането им до съоръжение за третиране на отпадъци (Доп. разп. §1, т.41 от ЗУО).

Транспортиране е превозът на отпадъци, включително съпътстващите го дейности по товарене, претоварване и разтоварване, когато се извършва от оператора като самостоятелна дейност (Доп. разп. §1, т.43 от ЗУО).

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Управление на отпадъците са събирането, транспортирането, обезвреждането и оползотворяването на отпадъците, включително осъществяваният контрол върху тези дейности, следексплоатационните грижи за депата, както и действията, предприети в качеството на търговец или брокер (Доп. разп. §1, т.46 от ЗУО).

І. ВЪВЕДЕНИЕ

І.1 Нормативно основание за изработване на програмата, цели и резултати от процедурите по съгласуването ѝ

Настоящата **Програма за управление на отпадъците на Община Гулянци за периода 2021-2028 г.** е изготвена на основание чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (Обн. ДВ бр. 53 от 13 юли 2012 г.) и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на проекта на **Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г.**

При разработване на програмата са взети предвид европейското и национално законодателство в областта на управление на отпадъците и Плана за интегрирано развитие на община Гулянци 2021-2027 г. Отчетено е обстоятелството, че Община Гулянци е член на Регионалното сдружение за управление на отпадъците – Плевен, в което се включват **общините Плевен, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Искър и Пордим.**

Програмата за управление на отпадъците е неразделна част от Общинската програма за околна среда, съгласно чл. 52, ал. 2 от Закона за управление на отпадъците. Разработва се за период, който съвпада с края на периода на действие на Националния план за управление на отпадъците 2028 г.

Програмата се явява инструмент за прилагане на законодателството по управление на отпадъците и постигане на заложените цели на местно ниво с цел постигане на заложените цели на национално ниво и на ниво Европейски съюз.

Тя се явява стратегически документ, който очертава визията и рамката за управлението на отпадъците на територията на община Гулянци и също така определя необходимостта от реализирането на инвестиции в бъдещи периоди за третиране на отпадъците.

Програмата за управление на отпадъците на община Гулянци обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на органите на местното самоуправление и местната администрация и необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината съгласно Глава втора, раздел III на ЗУО, свързани с управлението на отпадъците, което има за цел да се предотврати или намали вредното им въздействие върху човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

В обхвата на програмата са включени следните видове отпадъци съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗУО:

- битови отпадъци;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

- производствени отпадъци;
- строителни отпадъци;
- опасни отпадъци.

Ключов елемент при разработване на програмата е съобразяването и прилагането на следния приоритетен ред (йерархия) при управлението на отпадъците:

- предотвратяване на образуването им;
- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране;
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- обезвреждане,

като се вземат предвид общите принципи за опазване на околната среда като предпазни мерки и устойчивост, техническата осъществимост и икономическата приложимост, опазването на ресурсите, както и цялостното въздействие върху околната среда, човешкото здраве, икономиката и обществото.

Програмата е разработена по такъв начин, че да се предотврати или ограничи количеството на изхвърляните отпадъци от промишлеността, търговията, потребителите, транспорта и обществеността.

Разработената програма се основава на следните основни принципи:

- „Предотвратяване“ - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- „Разширена отговорност на производителя“ и „замърсителят плаща“ – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- „Превантивност“ – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- „Близост“ и „самодостатъчност“ – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- „Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

При разработване на програмата е анализирано подробно съществуващото състояние по управление на отпадъците на територията на общината на база на което са идентифицирани проблемите и са формулирани целите. Представени са всички съответни потоци от отпадъци, тяхното генериране, третиране и транспортиране. Описан е подробно статуса на съществуващата система за управление на отпадъците. Направена е прогноза за бъдещите

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

потоци отпадъци, както и за свързаните с това потребности от нови системи за събиране и инсталации за подготовка за третиране, оползотворяване и депониране. Направено е и описание на общото управление на политиките за отпадъците и конкретните потоци отпадъци, както и илюстрация на спазване на йерархията за управление на отпадъците. Разработени са съответни подпрограми и план за действие, в който са посочени необходимите мерки, отговорните институции и необходимите финансови средства за обезпечаване изпълнението на програмата. Същата е отворен документ, изпълнението на който се отчита, във връзка с планираните мерки и действия и тяхната обезпеченост подлежи на актуализация в процеса на осъществяването ѝ.

Направен е преглед на организацията за управление на отпадъците, препоръки за бъдещата организация, информационното обезпечаване и провеждането на осведомителните кампании и предоставянето на информация. Програмата е оформена и структурирана съгласно методическите указания за разработването ѝ.

Програмата е разработена от външни консултанти съвместно с компетентните служители в Община Гулянци. С цел информиране и консултиране със заинтересованите лица, проектът на програмата беше публикуван за запознаване, мнения и препоръки на интернет страницата на общината. Подходът за разработване на програмата е съобразен и с изискването такъв вид документ да е достъпен за разбиране от страна на неспециалисти и на широката общественост и същевременно да предоставя възможност на тесните специалисти да получат по-подробна информация чрез приложения към основния текст на аналитичната част.

Преди приемането ѝ от Общински съвет – Гулянци, програмата премина през процедура за извършване на преценка на необходимостта от екологична оценка и оценка на съвместимост съгласно изискванията на ЗООС и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

Програмата е отворен документ и може да бъде актуализирана вследствие настъпили промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и/или други фактори със стратегическо или местно значение.

I.2. Кратка обща характеристика на общината

Община Гулянци се намира в Северна България, област Плевен, тя попада изцяло в обхвата на Средна Дунавска равнина. На изток община Гулянци граничи с община Никопол, на юг – с община Плевен, на югозапад и запад – с община Долна Митрополия, а на север с Румъния (посредством река Дунав).

Общината обхваща 12 населени места. Средната гъстота на обитаване е 21,96 ж/км².

Административният център на община Гулянци е гр. Гулянци. Градът е разположен на около 35 км. северно от областния център - гр. Плевен.

Територията на община Гулянци заема площ от 459,2 км² (10,6% от територията на областта и 2,4% от територията на региона). Тя е четвъртата по големина на територията на област Плевен (от общо 11 общини).

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Фигура 1. Географско положение на община Гулянци

Източник: БГ Уикипедия (<https://bg.wikipedia.org/>)

Природо-географска характеристика

Релефът на общината е равнинен и слабо хълмист. Територията ѝ изцяло попада в Средната Дунавска равнина.

На север, покрай река Дунав се простира обширната Чернополска низина, която обхваща 222 км² от територията на общината. Нейната дължина от запад на изток е 25 км, а ширината ѝ варира между 6 и 8 км. На брега на река Дунав при 605-ия километър, североизточно от село Сомовит е и най-ниската точка на общината – 24 м. н.в. Останалата част от общината е заета от хълмистите части на Средната Дунавска равнина. Южно от село Гиген се намира най-високата точка на община Гулянци – 223,7 м. н.в.

В община Гулянци има развити няколко кариери за инертни материали по поречията на реките в общината. Съгласно последните данни от 2014 г., само 0,41% от територията на общината е определена като такава за добив на полезни изкопаеми.

Климатът в община Гулянци е умерено-континентален, характеризиращ се с горещо лято и студена зима. Ниската надморска височина и равнинният характер на релефа на север създават предпоставки за свободно преминаване на въздушни маси от север и северозапад с континентален и океански характер. Най-добре е изразен континенталният климат на страната, основен белег на което е значителната годишна амплитуда, която е 25°C.

Средните температури за месец януари са между -2°C и 5°C (среднодневен минимум и максимум), а за месец юли и август са между 17°C и 31°C. Горещите дни (средна дневна температура) достигат 38°C в най-топлите дни през месеците юли и август, а студените нощи

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

(средна нощна температура) достигат -10°C в най-студените нощи за последните 30 години. Средните валежи са с максимум от близо 50 mm за месец декември и минимум от около 20 mm за месец август и сравнително близки до максимума стойности за месеците март и април.

В северните ѝ части, по крайбрежието на река Дунав се наблюдава честа мъгливост и относително висока влажност на въздуха. Очакваните промени в климата на общината са свързани с отчетената за България обща тенденция към затопляне, както и увеличаване честотата на екстремните метеорологични и климатични явления като засушавания, проливни валежи, гръмотевични бури и градушки.

Интензивността на сумарната слънчева радиация (образувана от пряка и разсеяна слънчева радиация) е в пряка зависимост от височината на слънчевите лъчи над хоризонта и от прозрачността на атмосферата, характеризирана главно чрез облачността. Сумарната слънчева радиация има характерен дневен и годишен ход с максимум по обед и през лятото при напълно ясно небе. За територията на община Гулянци Средногодишната продължителност на слънчевото греене е от 450 ч до 1750 ч и разполагаме годишен енергиен потенциал слънчева енергия - 1550 kWh/m^2 годишно при продължителност на слънцегреене:

- за сезона 31.03. – 31.10. – до 1750 ч;
 - за сезона 31.10. – 31.03. – от 400 до 500 ч;
- и ресурс на слънчевата енергия – $4,25 \text{ kWh/m}^2/\text{дневно}$.

По отношение на вятъра, в общината преобладават западни, след това изток-североизточни и на трето място запад-югозападни ветрове. Западните ветрове са с продължителност от близо 1600 ч., а със скорост в диапазона между 5-30 км/ч. над 1050 ч. Изток-североизточните ветрове са с продължителност над 1400 ч., а със скорост в диапазона 5-30 км/ч близо 1100 ч. Запад-югозападните ветрове са с продължителност от близо 1000 ч., а в скоростния диапазон 5-30 км/ч над 750 ч. Като цяло преобладават ветрове със скорост между 5-10 км/ч с продължителност над 3000 ч.

В пределите на общината попада част от десния бряг на река Дунав от 605 до 639 км (километрите се броят от устието на реката). В крайните западна и източна част на Чернополската низина протичат най-долните течения на реките Искър (10 км) и Вит (13 км). Цялата Чернополска низина е набраздена от множество напоителни канали водещи началото си от двете реки.

На територията на община Гулянци има разпространен голям водоносен хоризонт, който е развит в горните участъци на геоложкия строеж.

Съгласно характеристиките на подземните водни тела в ПУРБ 2016-2021 г., е обозначен като подземно водно тяло с код BG1G0000QaL007 - Порови води в кватернера – Карабоазка низина. Подземното водно тяло е характеризирано, като безнапорно с вместираща среда от поров тип.

Основните типове почти, които са характерни за общината, са: карбонатни черноземи, типични черноземи и алувиално ливадни. Те се отличават с добро качество и висока бонитетна категория.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Според „Класификационна схема на типовете горски месторастения в България“, територията на общината попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Северна България. Във вертикално отношение се разграничават следните два пояса - *Долен равнинно-хълмист и Хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори.*

Според схема на ландшафтно-екологичното райониране на България (Велчев, Тодоров, Пенин, 2003), община Гулянци попада в Козлодуйския окръг на Придунавско-Добруджанската област, която е част от Мизийската подпровинция, съставна част на Алпийската провинция. Същевременно според ОПОС 2014-2020, районът на община Гулянци принадлежи към ландшафтната област на средна Дунавска равнина, респективно в ландшафтната зона на Дунавската равнина.

В ландшафтната карта на България (в мащаб 1:500 000) (Ландшафтна география на България, Велчев, Тодоров, Пенин, Контева, 2011) за територията на общината са посочени следните разновидности на равнинните и предпланинско-хълмисти ландшафти:

- Равнинни и хълмисти, умерени семихумидни в тяхната разновидност 3.2. Ливадостепни и лесостепни и по-конкретно 46. Равнинни, ерозионно-акумулативни с ливадостеги и лесостеги;
- К. Хидроморфни и субхидроморфни и по-конкретно 50. Низинни и долини, акумулативни с тополи, върби, елша и лонгозни гори и ливади.

Територията е заета основно от аграрни ландшафти на оборотните култури, аграрни ландшафти на трайните насаждения и ливадни ландшафти, а горските ландшафти са много ограничени, около поречието на реките и още по-рядко се срещат и скални ландшафтни структури.

Горските територии, които се намират в обхвата на община Гулянци, представляват много малък дял – 9,17% от общата площ на общината.

На територията на община Гулянци попадат части от следните **защитени зони**:

- **Защитена зона BG0000335 „Карабоаз“** – обявена със Заповед № РД-289/ 31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, с обща площ 136 598,6 дка;
- **Защитена зона BG0000181 „Река Вит“** – обявена със Заповед № РД-325/ 31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, с обща площ 57 178,3 дка;
- **Защитена зона BG0000613 „Река Искър“** – приета с Решение на МС №122/02.03.2007 г., с обща площ 94 580 дка.
- **Защитена зона BG0000247 „Никополско плато“** – обявена със Заповед № РД-323/ 31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, с обща площ 185 006,9 дка (много малка част от зоната попада в обхвата на община Гулянци).

На територията на община Гулянци има обявени три **защитени територии**:

- **Защитена местност „Генчов орман“** (по течението на р. Искър) – обявена със Заповед № РД-2808 от 10.10.1962 г. Цели на обявяване: Опазване на уязвими растителни

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

съобщества - вековна дъбова гора до старо корито на р. Искър. Общата площ на територията е 26,09 ха;

- **Защитена местност „Катината“** (в непосредствена близост до с. Загражден) – обявена със Заповед № РД-468 от 30.12.1977 г. Цели на обявяване: Опазване на находище на рядко съобщество на ракитовица (*Tamarix ramosissima Ledeb.*). Общата площ на територията е 28,0 ха;

- **Защитена местност „Червен бряг“** (в близост до с. Долни Вит) – обявена със Заповед № РД-1187 от 19.04.1976 г. Цели на обявяване: Опазване на находище на редкия вид гол сладник (*Glycyrrhiza glabra L.*). Общата площ на територията е 0,33 ха.

Защитени растителни видове са: снежно кокиче, елвезиево кокиче и сладник. Под режим на опазване и регулирано ползване е блатното кокиче. Лечебни и редки растения са: сиво-зелена дзука, азмацуг, бледа алцея, бял равнец, вратига, влакнеста теменуга, градско омайниче, жълт кантарион, живовляк, здравец, водна леща, лечебна върбинка, гергевка, лечебна диянка, лечебна комунига, лечебна ружа, лечебен устрел, лайкучка, лечебна звъника, лапад, лечебна медуница, маточина, мащерка, обикновено безсмъртниче, обикновена блатия, пъстра зайчина, петниста мъртва коприва, подбел, тревист бъз, същинско еньовче, и др.

На територията на общината са обявени и следните десет вековни дървета:

1. Група от дъбови дървета (летен) 6 бр. (884 г.) (*Quercus robur*) - с. Крета;
2. Дъб (194 г.) (*Quercus spp.*) - с. Долни Вит;
3. Летен дъб (190 г.) (*Quercus robur*) - с. Милковица;
4. Летен дъб (883 г.) (*Quercus robur*) - с. Крета;
5. Полски бряст (882 г.) (*Ulmus minor*) - с. Крета.

Социално-икономическа характеристика

Брой и динамика на населението на община Гулянци

Динамиката на населението на община Гулянци не се отличава от тази на национално ниво. След 1956 година се наблюдава устойчиво намаляване на населението.

Според последните официални данни на Националния статистически институт (НСИ) за 2020 г. на територията на общината живеят 9 969 души. Сравнявайки данните от 2016 г. се отчита намаление с 8,3% на населението, живеещо в общината. Това са 906 д.

Община Гулянци се състои от 1 град и 11 села. Около 28,2% от населението живее в общинския център.

Таблица 1. Население на територията на община Гулянци

Населени места	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Ръст 20/16 г.
Община Гулянци	10 875	10 578	10 358	10 083	9 969	-9,1%
с. Брест	1 773	1 725	1 674	1 603	1 564	-13,4%
с. Гиген	1 702	1 671	1 629	1 586	1 585	-7,4%
гр. Гулянци	2 988	2 943	2 898	2 835	2 816	-6,1%

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Населени места	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Ръст 20/16 г.
с. Долни Вит	473	451	443	411	396	-19,4%
с. Дъбован	423	405	391	378	389	-8,7%
с. Загражден	313	301	281	257	270	-15,9%
с. Искър	229	209	191	170	168	-36,3%
с. Крета	261	248	244	235	237	-10,1%
с. Ленково	360	350	389	439	425	15,3%
с. Милковица	1 500	1 453	1 408	1 365	1 334	-12,4%
с. Сомовит	522	507	491	477	470	-11,1%
с. Шияково	331	315	319	327	315	-5,1%

Източник: НСИ

За периода 2016-2020 г. Единствено в село Ленково е регистрирано увеличение на населението, а във всички останали населени места то е намаляло в т.ч. и в общинския център гр. Гулянци (-6,1%).

Естественото движение на населението за 2020 г. е отрицателно - (-236 бр.), а механичното движение е положително - (122), като тенденцията съвпада с тази на национално ниво и се обяснява с имиграцията след пандемията от COVID-19, тъй като до 2019 г. механичното движение е в постоянна тенденция на намаление.

Равнището на безработица в община Гулянци през 2020 г. е 14,8%, като намалява с 3,1% от 2019 г.

Само за периода 2014-2019 г. средната заплата в общината се е повишила с 55,7% и достига 825 лв. на месец или 9 901 на година. **Ръстът на заплатите е съизмерен с този за област Плевен и страната ни.** Проблемът е, че като цяло **възнагражденията са по-ниски от средните за страната.**

II. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

II.1 Анализи

Изводи и препоръки от направения анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи:

- Наредба за управление на отпадъците на територията на община Гулянци;
- Наредба за определяне на администрирането на местните такси и цени на услуги са в пълно съответствие с новия ЗУО и с промените в ЗМДТ по отношение на новите разпоредби относно формирането на таксата за битови отпадъци;
- Наредбите са публикувани и достъпни за гражданите и заинтересованите лица, органи и организации на интернет страницата на общинския съвет (<https://gulyantsi.bg/bg/obshtinski-savet/naredbi>) в раздел „Наредби“;

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

- В сайта на община Гулянци е осигурен достъп за гражданите, където в секция „Общината“ е създадена подсекция „Екология“ (<https://gulyantsi.bg/bg/za-obshtinata/ekologiya>), в която се публикува актуална информация по отношение политиката на Общината по управление на отпадъците - чл.19, ал.3, т.13 от ЗУО, отчетите за изпълнение на Общинска Програма за опазване на околната среда на община Гулянци и др.

- Изготвена е Програма за опазване на околната среда с период на действие до 2028 г.

Констатации и изводи от направения анализ на отпадъците в община Гулянци:

- Общината организира дейностите по събиране на отпадъците и 100% от населението е обслужено;

- Общината е организираща система за разделно събиране на различни масово разпространени отпадъци и за разделно събираните отпадъци от опаковки;

- Във всички населени места са поставени съвременни съдове;

- Общината е организираща разделно събиране и оползотворяване на излезли от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО); организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и оползотворяване/ обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА);

- Данните за количеството на събраните смесени отпадъци за периода 2015-2019 г. са с променлива, но възходяща тенденция от 2017 г.;

- Нормата на натрупване на битовите отпадъци за община Гулянци е 164 кг/ж/г. за 2019 г., като стойността е доста по-ниска от средната за областта и страната;

- От направения анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци, изготвен на базата на Морфологичен анализ от 2019 г., като основни изводи може да се обобщят, че най-голяма част от отпадъците заемат градинските, металите, пластмасата, текстил, хранителните и инертните отпадъци (в т.ч. ситната фракция) – 8,51% от всички отпадъци; делът на отпадъците, които могат да се рециклират и ползват повторно (хартия, картон, стъкло, метали, пластмаси) е 6,03%;

- Препоръчва се да се развие система за разделно събиране на текстил с оглед на новите изменения в ЗУО, като отпадъците от него са 3,9%.

Изводи и препоръки, формулирани на основата на анализа за инфраструктурата за отпадъци на територията на община Гулянци:

- Община Гулянци членува в РСУО „Плевен“ заедно с общините Плевен, Долни Дъбник, Долна Митрополия, Искър и Пордим и генерираните отпадъци на териториите на общините се транспортират за обезвреждане чрез депониране на Регионално депо за неопасни отпадъци. Оператор на съоръжението е ДЗЗД „Регионално депо - Плевен-2015“.

- На територията на депото функционира сепарираща инсталация, която осъществява предварително третиране на отпадъците до достигане на критериите за последващото им екологосъобразно третиране чрез рециклиране и/или оползотворяване. Третирането на смесени

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

отпадъци се извършва в инсталация за сепариране, където органичните и смесените рециклируеми фракции от отпадъци се сепарират, на първо място с механични методи и след това на ръка. Органичната фракция се насочва към съоръжението за компостиране, докато рециклируемите фракции се балират и след това се предават на съответните оператори за по-нататъшна преработка и оползотворяване.

- Биоразградимите битови отпадъци от община Гулянци се извозват до компостиращата инсталация на регионалното депо – Плевен.
- В общината не е реализиран и подготвян проект за осигуряване на домакинствата с домашни компостери. Това налага да се предвидят за реализация такива проекти;
- В община Гулянци няма населено място с население над 10 000 жители – гр. Гулянци е с 2 816 д. за 2020 г. и не е необходимо задължителното осигуряване на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани битови отпадъци от населението;
- Като допълнителна инфраструктура на територията на РСУО могат да се изградят: допълнителни модули за стабилизиране на биоразградимата фракцията към инсталациите за сепариране и допълнителни клетки и довеждаща инфраструктура;
- На територията на РСУО-Плевен следва да се осигурят инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци;
- Общината е осигурена със съдове за отпадъци, които да обслужват населените места;
- Препоръчва се да се изгради и система с подземни съдове с необходимите информационни технологии за подобряване качеството на услугата.

Изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции:

- Дейността по опазване на околната среда се изпълнява от отдел „Устройство на територията, строителството и инвестиционна политика“ към Дирекция „Устройство на територията, строителството, инвестиционна политика и административно обслужване“;
- Препоръчително е за изпълнение на основните и спомагателни функции по управление на отпадъците да се определи и утвърди поне един конкретен щат/брой за служител, пряко отговорен за управлението на отпадъците и в частност дейностите по контрол;
- За повишаване на професионалния капацитет е препоръчително служителите, ангажирани с дейностите по опазване на околната среда и в частност с управлението на отпадъците, да участват в семинари, работни срещи, обучение по изискванията за съставяне на констативни протоколи и наказателни постановления и други, организирани от МОСВ, Организации по оползотворяване, Браншови организации, РИОСВ, Регионални сдружения, проекти на администрацията и други.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Изводи от извършения анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване в община Гулянци:

- Община Гулянци през последните години полага усилия за решаване на проблема с локални замърсявания;
- Кметовете и кметските наместници са ангажирани активно да следят за образуването на локални замърсявания и за тяхното своевременно отстраняване;
- Стартирана е дейност за „Рекултивация и закриване на старото общинско депо за отпадъци в землището на гр. Гулянци“.

Изводи от извършения анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите:

- Средствата, които Общината събира от такса битови отпадъци, следва да покриват разходите за управление на отпадъците за всяка година.

Изводи от анализа на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците:

- За информиране на обществеността Общинска администрация – Гулянци използва следните подходи: поставяне на съобщения, обяви, организиране на срещи с представители на местни предприятия, арендатори, търговски фирми и граждани;
- Друг начин за информиране на обществеността е официалната интернет страница на общината - <https://gulyantsi.bg/bg/>, на която се публикува информация относно дейностите по управление на отпадъците;
- Препоръчва се регулярно да бъде публикувана и актуализирана информацията на интернет страницата на общината, тъй като по този начин ще се привлече вниманието на по-голяма част от населението и ще се предизвика активното му участие в горепосочените дейности.

Изводи от анализа на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци:

- За обезпечаване на прилагането на новоприетото законодателство е необходимо да се идентифицират лицата, които имат задължения и отговорности, като специално внимание следва да се обърне на големите генератори на отпадъци - търговски обекти, административни сгради, предприятия, които ползват системата за събиране и обезвреждане на битовите отпадъци, строителни дружества и на местата, които се използват или са били използвани за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци;
- Ефективното прилагане на законодателството на местно ниво е невъзможно без осигуряване на достатъчен, квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация, подходящи технически ресурси (оборудване) и т.н.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

II.2. Прогнози

Обобщените изводи от направените прогнози са както следва:

- За община Гулянци се очертава негативна тенденция по отношение на броя на населението, в синхрон с прогнозните стойности за област Плевен. Населението в общината ще намалее с 693 д. (7%) до 2025 г. и с 1 555 д. (15,6%) до 2030 г.;
- Прогнозираната норма на натрупване е с тенденция на намаление, към 2028 г. е по-ниска от средната стойност за България за население от този тип населени места, поради тенденцията на настоящата норма на натрупване;
- Прогнозираното количество на генерираните битови отпадъци за периода до 2028 г. намалява в съответствие с прогнозата за намаляващата норма на натрупване, в следствие от предприетите мерки на Общината за предотвратяване на образуването на битовите отпадъци и допускането, че нормата на нарастване в общината ще е по-малка от нарастването на БВП в страната.
- Прогнозата следва текущото състояние, като най-големи количества на отпадъците се очаква да се генерират от градински, ситна фракция, пластмаса, храна, текстил и дървесни.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

III. SWOT АНАЛИЗ

Силни страни	Възможности
<ul style="list-style-type: none">• 100% обхващане на населението с организирано сметосъбиране и сметоизвозване;• Изградено регионално депо за неопасни отпадъци, отговарящо на съвременните норми;• На територията на РСУО Плевен функционират сепарираща и компостираща инсталации за битови отпадъци;• Осигуреност със съдове за събиране на битови отпадъци;• Осигурено разделно събиране на отпадъци за различни потоци масово разпространени отпадъци;• Участие в кампании за почистване на околната среда;• Съответстваща местна нормативна рамка на действащото законодателство в сферата на отпадъците и местните данъци и такси;• Провеждат се ежегодно кампании за почистване.	<ul style="list-style-type: none">• Голям потенциал за компостиране на необходими все още зелени отпадъци от системите;• Като допълнителна инфраструктура на територията на РСУО могат да се изградят: допълнителни модули за стабилизиране на биоразградимата фракцията към инсталациите за сепариране и допълнителни клетки и довеждаща инфраструктура;• На територията на РСУО Плевен е необходимо да се осигурят инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци;• Използване на програми и финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците и доизграждане на съвременна екологосъобразна инфраструктура;• Сключване на договор с организация по оползотворяване на отпадъци от обувки и текстил;• Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците;• Подобряване на административния капацитет в сферата на отпадъците;• Подобряване на информационната политика на общината в областта на управление на отпадъците;• Засилване на контрола върху граждани и юридически лица на територията на общината за спазване на нормативните изисквания.
Слаби страни	Заплахи
<ul style="list-style-type: none">• Неправомерно изхвърляне и смесване на битови и строителни отпадъци;• Недостатъчен интерес от населението към прилагането на принципите на кръговата икономика;• Недостатъчен капацитет за управление на отпадъците във връзка с нарасналите изисквания за управление на отпадъците на местно ниво.	<ul style="list-style-type: none">• Изхвърляне на отпадъци от населението на нерегламентирани сметища;• Значително увеличение на разходите за управление на битови отпадъци и необходимост от повишаване на такса битови отпадъци за населението във връзка с неспазване на регионалните цели за отпадъци.

IV. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

IV.1 Стратегически и оперативни цели

В съответствие с изискванията на ЗУО целите на общинската програма за управление на отпадъците са заимствани от Националния план за управление на отпадъците.

Принципите за определяне на стратегическите цели са следните:

- Релевантност
- Реалистичност на подхода
- Мотивираност
- Прозрачност
- Ангажираност
- Хармонизираност

В съответствие с новата политика за управление на дейностите по отпадъците и въведената йерархия за управлението и третирането им, настоящата програма определя рамката за поетапно достигане на следните цели, съответстващи на проекта на Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г. (НПУО) (приет с Решение на МС №459 от 17.06.2021 г.):

- **Цел 1:** Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- **Цел 2:** Увеличаване на количествата рециклираните и оползотворени отпадъци;
- **Цел 3:** Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други.

IV.2 Алтернативи за постигане на целите

Предвижданията на настоящата програма относно постигането на целите са същите да бъдат изпълнявани чрез подпрограми. Подпрограмите имат за цел да подпомогнат изпълнението на стратегическите цели чрез предлагане на мерки и подходи за постигането им, което да улесни администрацията. Предвидено е за всяка конкретна цел да бъдат изпълнявани следните подпрограми:

Таблица 2. Стратегически цели и подпрограми

Стратегически цели	Програми
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	<ul style="list-style-type: none">• Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци с Подподпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци.
Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	<ul style="list-style-type: none">• Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци;• Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Стратегически цели	Програми
	строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради; <ul style="list-style-type: none">Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО с Подпрограмата за управление на опаковките и отпадъците от опаковки
Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други	<ul style="list-style-type: none">Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Планът за действие с подпрограмите включва описание на дейностите и необходимите мероприятия за изпълнение на националното законодателство на местно ниво, както и краткосрочни и дългосрочни мерки и инвестиции, които Общината следва да предприеме за правилното изграждане и управление на политиката, свързана с отпадъците.

Подпрограмите съдържат кратка въвеждаща информация за националните цели, резултати, които е постигнала Общината и такива, които целѝ да постигне. Заложените мерки, имат хоризонтален характер, тъй като те допринасят не само за постигането на целите, към които са отнесени към конкретната подпрограма, но и за цели от други подпрограми.

Подпрограмите са съобразени с приоритетните цели, заложи в програмата, като включват всички свързани с изпълнението им разходи, мероприятия и дейности, както и отговорните лица за изпълнението им. Включените мерки и дейности са възможно най-обобщаващи с цел да обхванат всички съпътстващи мероприятия, които следва да извърши Общината до приключването на периода на действие на програмата. В подпрограмите и плановете към тях са включени и обобщени различните законодателни задължения на местната власт, както и конкретните предложения за тяхното изпълнение. Конкретизирането на сроковете в плановете цели улесняване на местната администрация при изготвянето на годишните мерки, плановете, финансови разчети и други дейности във връзка с управлението на отпадъците.

Съобразно принципите и политиките на Община Гулянци, подпрограмите и плановете за действие могат да бъдат допълнени и/или променени от органът, който приема програмата, при смяна на възгледите и приоритетните цели за изграждане на политиката за управление на отпадъците в общината и при смяна на законодателната рамка, която ги определя.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване

V.1 Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци, в т.ч. предотвратяване образуването на хранителните отпадъци

V.1.1 Въведение и основни положения

Рамковата директива за отпадъците задължава страните членки да разработят програми за предотвратяване на образуването на отпадъци. За втори път в България такава програма е разработена в рамките на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) 2021-2028.

Целта на тази подпрограма е насърчаване на населението, фирмите и институциите от страна на Общината към различни мерки и методи, които да доведат до предотвратяване образуването на отпадъците, т.е. предприемане на конкретни действия, от които би могло да се намали образуването на отпадъците, там където е възможно.

Мярката е необходима поради все по-голямото нарастване на образуването на отпадъците, както на национално, така и на световно ниво. Образуването на отпадъци е все по-нарастващ проблем, който оказва значително негативно влияние към околната среда и към здравето на хората, за който следва да се предприемат конкретни мерки за ограничаването му.

Предотвратяването на образуването на отпадъците цели да допринесе за намаляване на негативното влияние върху компонентите на околната среда, върху които влияе депонираният отпадък, чрез отделянето на газове и инфилтрат при протичащите процеси на гниене, както и върху намаляване използването на природни ресурси, неминуемо свързани с третирането и обезвреждането на отпадъци.

Като цяло тази цел се изпълнява на национално ниво, тъй като тези мерки основно са насочени към производителите на продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Въпреки това, мерките на местно ниво също са с голямо значение за постигане на целта.

V.1.2 Място на предотвратяването на образуване на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците

Според ЗУО „отпадък“ е всяко вещество или предмет, от които притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи. Съгласно Директива 2008/98/ЕО под предотвратяване на образуването на отпадъци трябва да се

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

разбира: „Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;
- вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве;
- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите.“

Предотвратяването на образуването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията на управление на отпадъците. Най-общо, предотвратяване на образуването на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал, отпадъкът не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето, рециклирането. Предотвратяването на образуването на отпадъци, означава да се намалят количествата на образуваните отпадъци и да се намали съдържанието на вредни вещества в тях.

Предотвратяването на образуване на отпадъци е свързано и с ефективното използване на ресурсите. То обхваща всички фази на жизнения цикъл на продукта от добив, производство, разпространение и потребление. Още по-голям ефект би се постигнал в процеса на дизайн на продукта, т.е. еко-дизайн, технологии, които използват по-малко суровини, влагат се по-малко опасни субстанции в процеса на производство или преработка. Предотвратяване образуването на отпадъци може да се осъществи и в края на жизнения цикъл на продукта, когато потребителят има възможност да избере варианти за повторната употреба на материала или продукта.

V.1.3 Цели на подпрограмата за предотвратяване на образуването на отпадъци

Стратегическа цел: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Оперативни цели:

- Намаляване на количеството на отпадъци;
- Намаляване на количеството на образуваните хранителни отпадъци;
- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците.

V.1.4 Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките

На този етап в общината Гулянци не са приложени конкретни мерки за намаляване на количеството на отпадъци и предотвратяване образуването на отпадъци. Това се дължи главно на факта, че досега националното законодателство не е вмениявало такива изисквания на местната власт и не са били разработвани документи с указания за прилагане на мерки.

Както по-горе е споменато, мерките и дейностите по предотвратяване образуването на отпадъци са трудно изпълними на местно ниво, поради факта, че Общините нямат правомощия

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

за ограничаване на производители на масово разпространени отпадъци, които са с основен принос към увеличаване количествата на отпадъците, но от своя страна могат да се въведат мерки на местно ниво, които също да окажат влияние върху предотвратяване образуването на отпадъци.

Приложими мерки, които Общината може да приеме **за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци, в т.ч. хранителните отпадъци** на територията си, са:

- Насърчаване на домашното компостиране – Общината да предостави безплатно съдове за домашно компостиране за градински и хранителни отпадъци;
- Информационни кампании насочени към населението;
- Зелени обществени поръчки¹;
- Въвеждането на „електронна община“, с цел намаляване използването на хартия;
- Въвеждането на екотакси и данъци за производители, с цел намаляване на количеството използвани ресурси;
- Изпълнение на демонстрационни проекти за предотвратяване на хранителните отпадъци;
- Повишаване на осведомеността на обществото за проблема със загубата и разхищението на храни;
- Стимулиране на даряването на храни чрез преференции за тези предприятия в политиката за местните данъци и такси.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 4. План за действие на община Гулянци за управление на отпадъците.

**Цел 2: Увеличаване на количествата
рециклирани и оползотворени отпадъци**

¹ „процедури, чрез които публичните органи се стремят да получат продукти, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл, вместо продукти, услуги и строителни работи със същата основна функция, които иначе биха били предоставяни“;

V.2 Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци

V.2.1 Въведение и основно положение

Съвременните екологосъобразни нормативни изисквания в областта на управлението на отпадъците налагат рекултивиране на депата, които не отговарят на изискванията.

V.2.2 Цели на подпрограмата

Стратегическата цел на подпрограмата е увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци.

Оперативната цел е подобряване на управлението на всички видове отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци, подлежащи на закриване и неотговарящи на изискванията.

V.2.3 Анализ и описание на съществуващото състояние

Целите за рециклиране на битовите отпадъци, които страната си е поставила да постигне поетапно до 2035 г., са както следва:

- до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло
- до 1 януари 2025 г. - най-малко 55 на сто от общото им тегло
- до 1 януари 2030 г. - най-малко 60 на сто от общото им тегло
- до 1 януари 2035 г. - най-малко 65 на сто от общото им тегло

Целите се изпълняват от общините в РСУО, в съответствие с решението, взето от Общото събрание на съответната регионална система.

В подпрограмата за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци са предвидени мерки, които условно могат да бъдат класифицирани като инвестиционни мерки и неинвестиционни (меки) мерки.

Инвестиционните мерки са насочени основно към реализация на проекти за изграждане на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, инсталации за рециклиране, инсталации за компостиране, създаване на центрове за подготовка за повторна употреба и др.

РСУО Плевен е необходимо да се осигури с инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци.

„Меките“ мерки са насочени към осъществяването на различни тематични проверки, провеждане на информационни и разяснителни кампании и обучения, различни нормативни промени и др.

В резултат от изпълнението на мерките от подпрограмата до 2030 г. минимум 60% от общото тегло на битовите отпадъци ще бъдат подготвени за повторна употреба и рециклиране.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 4. План за действие на община Гулянци за управление на отпадъците.

V.3 Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

V.3.1. Въведение и основни положения

Отпадъци от строителството са всички отпадъци, които са получени в резултат на строително-монтажни работи и премахване, включващи бетон, тухли, дървесен материал, асфалтова настилка, керемиди, плочки и тухли и др. Те биха могли да се превърнат в ценен ресурс, тъй като подлежат на рециклиране и повторна употреба.

Задълженията към местната администрация са събиране и третиране на строителни отпадъци от ремонтни дейности, образувани от домакинствата. За изпълнение на целите от възложителите на строително-монтажни работи се изисква да изготвят и представят за одобрение в Общинската администрация планове за управление на строителните отпадъци по време на извършването на процесите на строителство, както и след това.

V.3.2. Цел на подпрограмата

Стратегическа цел на подпрограмата е увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци.

Оперативната цел е достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

V.3.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради се характеризират с висок потенциал за рециклиране и повторна употреба, като някои от техните компоненти имат висока ресурсна стойност. Правилното управление на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради допринася за постигането на устойчивост и подобряване качеството на

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

живот. Поради тази причина отпадъците от строителство и разрушаване са определени като ключов аспект в пакета за кръгова икономика, представен от ЕК през 2015 г. Според РДО до 2020 г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване следва да се увеличи най-малко до 70% от общото им тегло, като се изключват незамърсени почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние. Целите не са променени с приетата Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците.

В националното законодателство заложената крайна цел за рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване до 1 януари 2020 г. от най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците също не е променяна и се запазва и за периода на НПУО 2021-2028 г.

Важна предпоставка за постигане на целите са част от действията, предприети за постигане на тези цели до момента, а именно одобрените нормативни разпоредби в ЗУО и в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали от 2017 г. В тях са разграничени ясно отговорностите на общинските, регионалните и централните институции.

Програмата за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради съдържа както инвестиционни мерки, така и „меки“ мерки.

Меките мерки са основно насочени към успешното прилагане на практика на нормативната уредба, както и към повишаване на информираността и капацитета в разглежданата област.

Инвестиционните мерки по програмата са свързани с изпълнение на проекти за системи, съоръжения и инсталации за селективно разрушаване, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и за производство на рециклирани строителни материали. Анализите на строителните отпадъци, изготвени в процеса на разработването на НПУО 2021-2028 г., потвърдиха необходимостта от тези инсталации. Възможни източници на финансиране са средства, осигурени от Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията (ПКИП) за програмния период 2021–2027 г. Възможно е и публично-частно партньорство между бизнеса и общините, включително чрез предоставяне на подходящи общински терени за изграждане на съоръжения.

Реализацията на мерките и действията, включени в тази подпрограма, както и на част от планираните мерки, включени в други програми от НПУО 2021-2028 г., но допринасящи за изпълнение на целите и на настоящата програма, гарантира изпълнението на амбициозните цели за рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 4. План за действие на община Гулянци за управление на отпадъците.

V.4 Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

V.4.1. Въведение и основни положения

Управлението на специфични потоци масово разпространени отпадъци е вменено задължение за всяка местна администрация.

В законодателството са поставени цели за достигане на разделното събиране и рециклиране на различните видове отпадъци на **национално ниво** - основно насочено към организациите по оползотворяване и/или лица, изпълняващи задълженията си самостоятелно.

Целите не могат да се постигнат без съдействието на органите на местната власт, които с помощта на организации и/или фирми, притежаващи разрешения за дейности с отпадъци, организират разделното събиране на масово разпространените отпадъци, образувани от дейността на домакинствата.

Подзаконовите документи за управлението на масово разпространените отпадъци се отнасят за всеки конкретен вид поотделно и поставят условия и изисквания за осъществяване на дейностите по управлението им.

Кметът на общината е отговорен за събиране на отпадъците от населението, следователно и за организиране и подпомагане на дейностите по разделното събиране на масово разпространени отпадъци и предаването им за оползотворяване.

V.4.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел е увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци.

Оперативната цел за изпълнението ѝ е изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

V.4.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Съгласно ЗУО „Масово разпространени отпадъци“ са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление. Съгласно националното законодателство са поставени годишни количествени цели за рециклиране и оползотворяване на шест групи масово разпространени отпадъци.

- Отпадъци от опаковки;
- ИУМПС (Излезли от употреба моторни превозни средства);
- ИУЕЕО (Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване);
- Отпадъчни масла и нефтепродукти;
- Отпадъци от гуми;
- Отпадъци от батерии и акумулатори;
- Отпадъци от обувки и текстил.

Целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, ИУМПС, ИУЕЕО и от батерии и акумулатори са заложили на общоевропейско ниво, а в България са поставени и се изпълняват национални количествени цели и за отпадъци от гуми и за отпадъчни масла и нефтепродукти. Целите за оползотворяване и рециклиране на шестте групи МРО на

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

територията на цялата страна се изпълняват успешно чрез въведените схеми за разширена отговорност на производителя. Поставени са изисквания за ясно определяне на ролите на отделните заинтересовани страни, ефективността на разходите, определянето на вноските, които производителите заплащат, изисквания за прозрачност, както и системи за отчитане и ефективен контрол на дейността на схемите.

Заложените цели за МРО по години са следните:

Таблица 3. МРО цели

Група МРО	Цели
Отпадъци от опаковки	До 2025 г.: 65% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки се рециклира, в т.ч. Пластмаси: 50% Дърво: 25% Черни метали: 70% Алуминий: 50% Стъкло: 70% Хартия и картон: 75% До 2030 г.: 70% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки се рециклират, в т.ч.: Пластмаси: 55% Дърво: 30% Черни метали: 80% Алуминий: 60% Стъкло: 75% Хартия и картон: 85%
ИУМПС	Ежегодно: ниво на повторна употреба и оползотворяване, не по-ниско от 95% от теглото на всяко ИУМПС Ежегодно: ниво на повторна употреба и рециклиране, не по-ниско от 85% от теглото на всяко ИУМПС
ИУЕЕО	Ежегодно: разделно е събрано мин. 65% от средното тегло на пуснатото на пазара ЕЕО през предходните три години
Отпадъци от отработени масла	Ежегодно: мин. 40% от количеството масла, пуснати на пазара през съответната година
Отпадъци от гуми	Ежегодно: не по-малко от 50% от количеството гуми, пуснати на пазара на РБ през текущата година се регенерират и/или рециклират
Отпадъци от портативни батерии и акумулатори (ПБА)	Ежегодно: разделно са събрани мин. 45% от пуснатите на пазара ПБА с изключение на ПБА, които са били пуснати на пазара, но са изнесени или изпратени от територията на страната

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Група МРО	Цели
Отпадъци от индустриални батерии и акумулатори	Ежегодно: разделно са събрани мин. 25% от пуснатите на пазара индустриални батерии и акумулатори
Отпадъци от автомобилни батерии и акумулатори	Ежегодно са събрани разделно 100% от пуснатите на пазара автомобилни батерии и акумулатори

Програмата за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО включва основно „меки“ мерки, които имат административно-регулаторен и информационно-образователен характер.

Тук се включват и мерките от подпрограмата за управление на опаковките и отпадъците от опаковки.

Количествените цели, които страната ни си поставя по отношение на рециклирането и оползотворяването на отпадъците от опаковки през следващите години са представени в таблицата по-горе. В допълнение към тези цели наскоро приетото европейско законодателство от пакета „Кръгова икономика“ поставя по-специални изисквания към едни от най-широко разпространените пластмасови опаковки, а именно пластмасовите бутилки за напитки за еднократна употреба. По-конкретно се поставя изискването всяка държава членка да гарантира:

- от 2025 г. някои бутилки за напитки трябва да съдържат най-малко 25% рециклирана пластмаса, а от 2030 г. - най-малко 30%.
- държавите-членки да осигурят разделното събиране с цел рециклиране на пластмасови бутилки за еднократна употреба до 3 литра на ниво най-малко 77% до 2025 г. и до 2029 г. - 90%.

На европейско ниво се приеха и нови разпоредби за докладване на данни за отпадъците от опаковки, които страната ни трябва да прилага.

Необходимо е да се подобрят и разширят системите за разделно събиране на отпадъците от опаковки, предвид нарастването на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, както и специфичните цели за разделно събиране на пластмасовите бутилки за еднократна употреба до 3 литра.

Община Гулянци следва да фокусира вниманието си върху прилагащите и контролните механизми за спазване на изискванията от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради да събират разделно отпадъците си от опаковки и да ги предават на оторизирани за целта лица за последващо рециклиране и оползотворяване. Това ще доведе не само до екологични ползи (нараснали количества разделно събрани отпадъци от опаковки), но и до намаляване на разходите на общината за третиране на битовите отпадъци поради намалени количества битови отпадъци, извозването и третирането на които общината трябва да финансира.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 4. План за действие на община Гулянци за управление на отпадъците.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

**Цел 3: Намаляване на количествата и на
риска от депонирани битови отпадъци**

V.5 Подпрограма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци

V.5.1. Въведение и основни положения

Подпрограмата за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци включва мерки за достигане на Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци от НПУО 2020-2028 г.

V.5.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел е намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.

Оперативната цел за изпълнението ѝ е изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

V.5.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Предвидените мерки са както инвестиционни, така и „меки“ мерки. Инвестиционните мерки са насочени основно към изграждане на площадкова инфраструктура за битови отпадъци, закриване и рекултивация на общински депа, третиране на утайки от ПСОВ, устойчиво управление на излезли от употреба препарати за растителна защита и др.

„Меките“ мерки са насочени към реализация на публични, бизнес и научни проекти за разработване/внедряване на различни иновативни методи за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци. Предвидени са мерки за повишаване на капацитета на публичната администрация по отношение трансграничния превоз на отпадъци и др.

В резултат на изпълнението на подпрограмата за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци се очаква до 2040 г. количеството на депонираните битови отпадъци да се намали до 10% или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци. По-конкретно:

- ще бъде осигурен капацитет за депониране на остатъчните битови отпадъци и на друга площадкова инфраструктура;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

- ще бъдат рекултивирани и закрити всички общински депа;
- ще бъде осигурена инфраструктура за стабилизиране на биоразградимата фракция на отпадъците;
- ще бъде осигурена инфраструктура за оползотворяване на утайките от ГПСОВ, намаляване на емисиите на парникови газове и ще бъде изградена и функционираща електронна система за предлаганите продукти от третираните утайки от ПСОВ за употреба в земеделието и за рекултивация на нарушени терени;
- ще бъдат разработени иновативни продукти и технологии, чрез които се подобрява йерархията на управление на отпадъците;
- ще бъдат изготвени практически решения за проблемите с най-широко генерираните производствени опасни отпадъци;
- ще бъде повишен капацитетът на институциите да осъществяват контрол на трансграничен превоз на отпадъци, вкл. за откриване на незаконни превози на отпадъци.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 4. План за действие на община Гулянци за управление на отпадъците.

Таблица 4. План за действие на община Гулянци за управление на отпадъците за период 2021-2028 г.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)		6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация								
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целиви		21	22	23	24	25	26	27	28	
ПОДПРОГРАМА №1 ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ В Т.Ч. ХРАНИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)		1 625							
Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	Проект, стимулиращ домашното компостиране чрез безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за зелени и други биоотпадъци	15	Общински бюджет, ПУДООС, ПОС	Предотвратени зелени и други биоотпадъци	Закупени съдове/ компостери	0	200	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Намаляване на отпадъците от хартия и други офис консумативи, чрез изпълнение на мерки за „електронно управление“ в администрацията	0		Предотвратени отпадъци от офис хартия и съпътстващи консумативи, материали и услуги	Изпълнени проекти за електронно управление	0	1	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Изготвяне и прилагане на планове от общината за ПО в общински социални, здравни, образователни и други общински звена и предприятия	0		Предотвратени битови отпадъци от общински звена	Брой разработили планове/ изпълнили мерки	0	4	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Изпълнение на проекти за придобиване или повишаване на квалификацията за занаяти, свързани с услуги за поправка	400	Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027 г.	Създадена предпоставка за ПО (повторна употреба на продукти) чрез обучения за	Брой изпълнени проекти	0	2	Бизнес организации	X	X	X	X	X	X	X	X	

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		6 937								
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация								
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	цели		21	22	23	24	25	26	27	28	
	и ремонт на продукти			повишаване на квалификацията													
	Изпълнение на проект с мерки за предотвратяване образуването на отпадъци	300	Програма за околна среда 2021-2027	Финансово подпомагане на общини за реализация на проекти за ПОО	Брой изпълнени проекти	0	1	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Определяне на патентния данък по ЗМДТ до допустимия минимум за тези данъчно задължени лица, чиято дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти (напр. ремонт на обувки, мебели, дрехи, домакински уреди и пр.) и оттам и до ПО	0		ЗМДТ е променен за дейностите с патентен данък за предоставяне на услуги, свързани с ПО	Введена промяна в Наредба	0	1	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Изпълнение на непрекъснати целенасочени кампании за разясняване и предоставяне на	2	Общински бюджет	Гражданите са запознати с ползите от ПО и възможните действия от страна на домакинствата	Брой проведени кампании	0	4	Община Гулянци		X		X		X		X	X

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)		6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация								
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	цели		21	22	23	24	25	26	27	28	
	информация за политиките по ПО			за прилагане на мерки за ПО в ежедневието													
	Организация на събития по случай за Европейската седмица за намаляване на отпадъците	4	Общински бюджет	Разширяване познанията на гражданите и на обществото като цяло за ползите от ПО и начините за прилагане на действия в ежедневието в дома и на работното място	Брой проведени кампании	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Провеждане на „зелени обществени поръчки“	0		Предотвратени отпадъци от офис хартия и съпътстващи консумативи, материали и услуги	% на зелените обществени поръчки от общия дял	0	25%	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Подпрограмма/Раздел за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци							ОБЩО (в хил. лв.)		721							

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация							
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целев		21	22	23	24	25	26	27	28
	Изпълнение на мерките за ПО на хранителните отпадъци от общините в т.ч. в общински социални, здравни, образователни и други общински звена и предприятия, общински пазари и др.	0		Предотвратени хранителни отпадъци в резултат на изпълнението на мерките	Брой изпълнени мерки за ПО на хранителните отпадъци от общините	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X
	Изпълнение на демонстрационни проекти за предотвратяване на хранителните отпадъци	500	Програма за околна среда 2021-2027	Изпълнени проекти за предотвратяване на хранителни отпадъци от бита, ресторантьорство и туризъм, и реализирани и разпространен и добри практики	Брой изпълнени проекти	0	2	Община Гулянци, Бизнес организации от ХВП	X	X	X	X	X	X	X	X
	Подкрепа на дейността на организация/и, които организират и осъществяват даряването на храни преди изтичането на срока на годност	400	Програма за храни и/или основно материално подпомагане 2021-2027	Изпълнени проекти за предотвратяване на хранителни отпадъци от бита, ресторантьорство и туризъм	Брой изпълнени проекти	0	2	АСП, Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)	6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация							
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целев		21	22	23	24	25	26	27	28
	Изпълнение на кампании за разясняване и предоставяне на информация за ПО на хранителни отпадъци на общинско ниво, в т.ч. относно значението на „Най-добър до“ и „Годен до“ на търговските хранителни продукти	4	Общински бюджет	Гражданите и бизнеса са запознати с ползите от ПО на хранителните отпадъци	Брой реализирани кампании на национално и на общинско ниво	0	4	Община Гулянци	X		X		X		X	
ПОДПРОГРАМА №2 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)	1 064							
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	Създаване на центрове за подготовка за повторна употреба и поправка, и/или друг начин за предотвратяване на отпадъците	500	Програма за околна среда 2021-2027 г	Създадени центрове за подготовка за повторна употреба и поправка	Брой създадени центрове за подготовка за повторна употреба и поправка	0	1	Община Гулянци		X	X	X	X			
	Изграждане на инсталации за рециклиране на разделно събрани отпадъци (различни от биоотпадъци, опасни и производствени)	500	ПУДООС, Програма за околна среда 2021-2027 г	Изградени инсталации за рециклиране на разделно събрани отпадъци (различни от биоотпадъци, опасни и производствени)	Брой изградени инсталации за рециклиране на разделно събрани отпадъци (различни от биоотпадъци, опасни и производствени)	0	1	Община Гулянци		X	X	X	X			

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		6 937								
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация								
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целиви		21	22	23	24	25	26	27	28	
					биоотпадъци, опасни и производстве ни)												
	Проектиране и изграждане на инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци	0	Програма за околна среда 2021-2027 г	Изградени нови системи и разширени съществуващи системи за разделно събиране на битови отпадъци	Изградено съоръжение	0	1	РСУО Плевен; Община Гулянци	X	X	X	X					
	Изграждане на допълнителни модули за стабилизиране на биоразградимата фракцията към инсталациите за сепариране и допълнителни клетки и довеждаща инфраструктура	0	Програма за околна среда 2021-2027 г	Изградени нови системи и разширени съществуващи системи за разделно събиране на битови отпадъци	Изградени допълнителни модули и клетки	0	2	РСУО Плевен; Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Провеждане на информационни кампании за разделно събиране, подготовка за повторна употреба и рециклиране на	50	Програма за околна среда 2021-2027 г.	Гражданите и фирмите са информирани за реда, начина и ползите от разделното събиране и	Брой проведени ежегодно информационни кампании за	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		6 937								
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация								
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целев		21	22	23	24	25	26	27	28	
	битовите отпадъци като ресурси в съответствие с мерките			оползотворяване на битовите отпадъци	разделно събиране												
	Ежегодно провеждане на поне две кампании за разделно събиране на отпадъци от стара хартия и други материали (напр. в края и в началото на учебната година)	4	Общински бюджет	Допълнителни количества разделно събрани отпадъци от общините	Брой проведени ежегодни кампании за разделно събиране на стара хартия и други отпадъци	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Прилагане на изисквания на ЗМДТ относно формиране на такса битови отпадъци при новите бази за отделните услуги в рамките на план-сметките на общината	0		Приложен е принципа „замърсителят плаща“ по отношение определяне размера на такса битови отпадъци	Променена Наредба относно новите изисквания на ЗМДТ	0	1	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Изготвяне на морфологичен анализ на отпадъците в община Гулянци	10	ПУДООС	Актуален анализ на отпадъците	Изготвен морфологичен анализ на отпадъците	0	1	Община Гулянци				X					

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация							
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целеви		21	22	23	24	25	26	27	28
ПОДПРОГРАМА №3 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЦИ ОТ РАЗРУШАВАНЕ НА СГРАДИ							ОБЩО (в хил. лв.)		600							
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	Включване в тържните документи за строителство на сгради, пътища, други строежи от техническата инфраструктура на изискването за влагане в строежите на рециклирани строителни материали	0		В строителството на сгради се влагат рециклирани строителни материали	1. % в сгради; 2. % в пътища; 3.% в друга техническа инфраструктура	0	1.-2,5%; 2.-10%; 3.- 8%	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X
	Включване в тържните документи за строителство на изискването за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи	0		Строителни отпадъци се оползотворяват в обратни насипи	%	8%	12%	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X
	Разделно събиране и рециклиране на строителни отпадъци, вкл. в индустриални зони при доказана необходимост	500	Програма за околна среда 2021-2027 г.	Намален риск за околната среда и човешкото здраве от вредното въздействие на тези групи отпадъци	Брой изпълнени проекти за разделно събиране и рециклиране на строителни отпадъци	0	1	Община Гулянци			X	X	X	X	X	X

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)		6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация								
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целеви		21	22	23	24	25	26	27	28	
	Изграждане на площадка за разделно събиране и третиране на строителни отпадъци	100	Програма за околна среда 2021-2027 г., Общински бюджет	Намален риск за околната среда и човешкото здраве от вредното въздействие на тези групи отпадъци	Брой изградени площадки	0	1	Община Гулянци				X	X				
ПОДПРОГРАМА №4 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАНЕНИ ОТПАДЪЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)		4							
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	Провеждане на кампании сред населението за предаване на масово разпространени отпадъци	4	Общински бюджет, ООП	Повишена информираността на обществеността по въпросите на управлението на МРО	Брой проведени кампании	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Подподпрограма/ Раздел за управление на опаковките и отпадъците от опаковки						ОБЩО (в хил. лв.)		0								
	Съдействие на община Гулянци при провеждане на широка национална информационна кампания за предотвратяване отпадъците от опаковки, разделно събиране и рециклирането им	0	Програма за околна среда 2021-2027 г.	Населението и бизнеса са информирани и мотивирани за действия по Предотвратяване на отпадъците от опаковки и подобряване на разделното събиране	Изпълнен проект	0	1	НСОРБ; Община Гулянци		X	X	X	X	X			

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация							
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целев		21	22	23	24	25	26	27	28
	Въвеждане от община Гулянци в наредбата по чл.42 от ЗУО на изисквания за търговските и други подобни обекти за разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси, дърво и метали, вкл. отпадъци от опаковки от същите материали, и осъществяване на контрол и налагане на предписания/ глоби в съответствие с предвиденото в наредбите по чл. 42 от ЗУО	0		Увеличаване на количествата разделно събрани хартия и картон, стъкло, пластмаси, дърво и метали, вкл. отпадъци от опаковки от същите материали	Наредба по чл. 42	0	1	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X
ПОДПРОГРАМА №5 ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА И НА РИСКА ОТ ДЕПОНИРАНИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		3 644							
Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци	Изпълнение на проект за устойчиво управление на излезлите от употреба препарати за растителна защита, временно съхранявани на общинска територия	500	Държавен бюджет	Отпадъците от препарати за растителна защита, които се съхраняват временно в общински складове са изнесени за	Брой изпълнявани проекти	0	1	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)	6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация							
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целев		21	22	23	24	25	26	27	28
				обезвреждане в оторизирани съоръжения извън страната												
	Зимно и лятно почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	48	Общински бюджет	Предотвратяване на замърсявания	Брой години поддържана услуга	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X
	Сметосъбиране, сметоизвозване на битови отпадъци до регионално депо	1 480	Общински бюджет	Управление на отпадъците	Брой години поддържана услуга	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X
	Закупуване на съдове за битови отпадъци и проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци	1 216	Общински бюджет	Управление на отпадъците	Брой години поддържана услуга	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

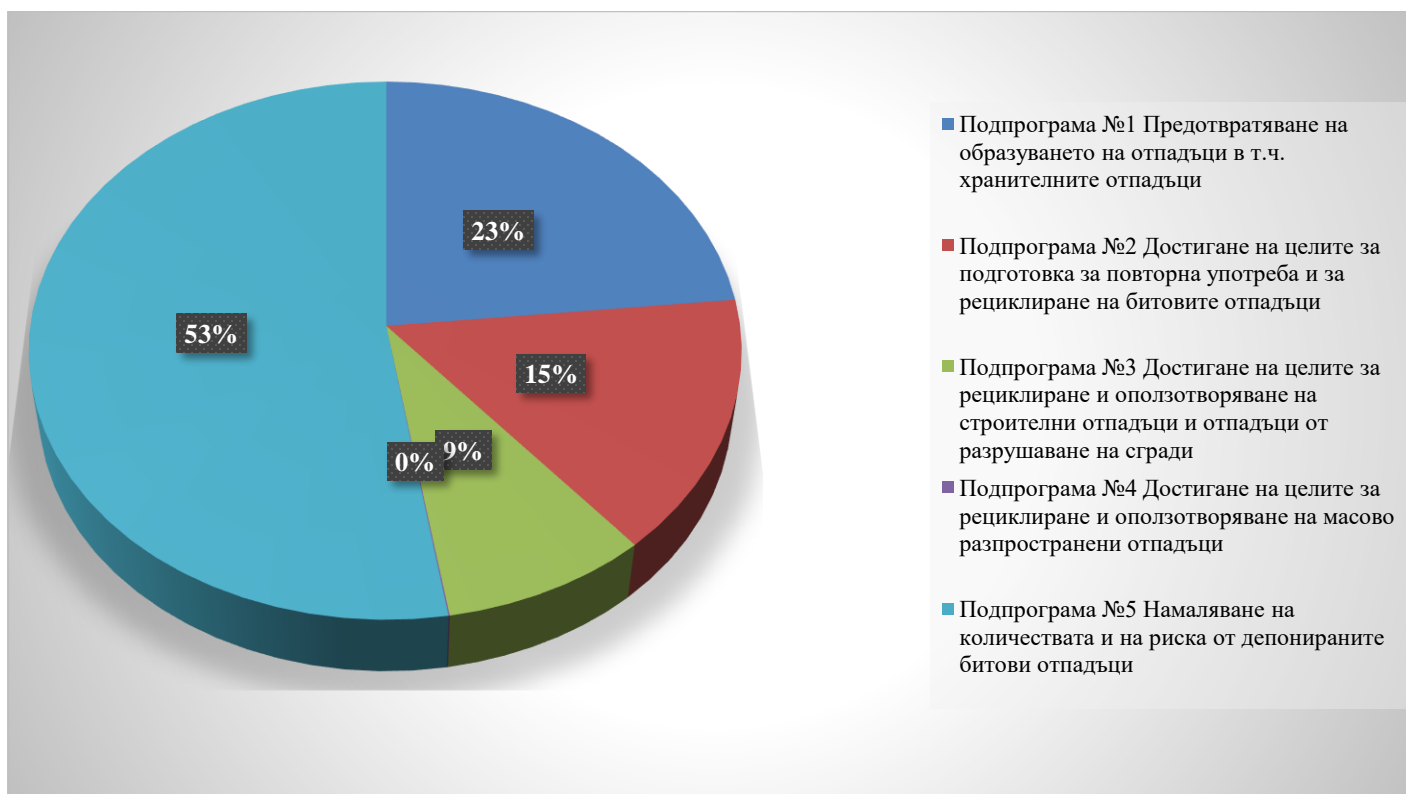
ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)	6 937							
Стратегическа цел	Мярка/ дейност	Бюджет	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Период на реализация							
		(в хил. лв.)			Индикатор	текущ	целев		21	22	23	24	25	26	27	28
	Изпълнение на етап „биологична рекултивация” от проекта за рекултивация и закриване на старото общинско депо за отпадъци в землището на гр. Гулянци	350	ОПОС 2014-2020 г.	Биологична рекултивация	Рекултивира на площ	0	23 386 дка	Община Гулянци		X	X					
	Мониторинг и следексплоатационни грижи на общинското депо на община Гулянци	40	Общински бюджет	Ежегодно изпълнение на всички следексплоатационни грижи за съответната година и заложените в плана за мониторинг дейности	Ежегодно изготвяне на на отчет за изпълнение на след следексплоатационните грижи за съответната година	0	8	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X
	Периодично почистване на локално образувани натрупвания на отпадъци на нерегламентирани места	10	Общински бюджет	Предотвратяване образуването на нерегламентирани сметища	Брой почистени нерегламентирани сметища	0	-	Община Гулянци	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Фигура 2. Финансово разпределение на тежестта на подпрограмите

VI. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

За ефективното стратегическото планиране на общинско ниво съществено значение има връзката между отделните стратегически документи. Това обвързване допринася да бъде проследена съвместимостта на целите в отделните програмни документи, за да се избегнат противоречия и несъответствия, които са предпоставка за неефективно изпълнение и непостигане на заложените цели и резултати.

ПУО е също елемент от цялостната система за планиране на развитието на общината, региона и страната, поради което при разработването ѝ е проследена взаимовръзката на тази програма с други програмни документи с цел координация и съвместяване и с цел постигане на синергичен ефект от изпълнението им.

При разработване на програмата са взети предвид анализите и предвижданията, заложените цели и предвидените мерки за постигането им в следните стратегически документи в сектор отпадъци: Национален план за управление на отпадъците 2021-2028, Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО), Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г., Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г, Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г., Актуализиран национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители 2012-2020 г., Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие с хоризонт 2030 година, и Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. (НПЕК).

Предвидените мерки в отделните подпрограми, заложените срокове, средства и източници на финансиране, отговорни институции в плана за действие са съобразени и синхронизирани и с предвижданията, приоритетите, целите, мерките на следните стратегически документи на регионално и общинско ниво, които са относими и приложими за община Гулянци: Национална програма за развитие България 2030 г., Интегрирана териториална стратегия на Северозападния район; План за интегрирано развитие на община Гулянци за периода 2021-2027 г.

Заложеният финансов ресурс, необходим за реализиране на програмата, както и възможните източници на финансиране са предвидени с оглед периода на програмиране 2021-2027 г. и възможностите за ползване на средства от европейските структурни и кохезионни фондове.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

VII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

VII.1 Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА Общинският съвет е органът, който приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината, които отразяват националните и европейските политики за развитие на местните общности. В изпълнение на това правомощие се разработва и приема и настоящата програма, като освен приемането ѝ следва да се обезпечи и процеса на нейното изпълнение и отчитане, както и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми в процеса на реализация на мерките и при необходимост извършване на актуализация.

Едно от първите неща при определянето на системата за наблюдение на програмата е разпределението на отговорностите в Общинска администрация Гулянци.

Наблюдението и изпълнението на ПУО е отговорност на кмета на общината, който определя в обхвата на администрацията звено, което да отговаря за събирането и обработването на информацията в процеса на изпълнението на мерките по програмата, както и за изготвянето на годишни отчети.

С оглед на действащата административна структура на Община Гулянци, изпълнението на ПУО ще се осъществява от служител в отдел „Устройство на територията, строителството и инвестиционна политика“ към Дирекция „Устройство на територията, строителството, инвестиционна политика и административно обслужване“, на който са възложени функции, свързани с екологията и опазването на околната среда. Този служител следва да:

- Контролира движението на земните маси и строителните отпадъци;
- Организира поддържането на актуални електронни бази данни за компонентите на околната среда - атмосферен въздух, отпадъци, води, защитени територии, домашни кучета;
- Осъществява цялостната дейност по управление на отпадъците на територията на общината (предварително третиране, сметосъбиране, сметоизвозване, и депониране на ТБО; системи за разделно събиране на отпадъци от: опаковки, електрическо и електронно оборудване, ИУМПС, батерии и акумулатори, строителни отпадъци и др.);
- Контролира спазването на нормативните актове в сферата на опазването на околната среда, управлението на отпадъците, управление качеството на въздуха, намаляване популацията на безстопанствени кучета и котки, незаконен лов и търговия със защитени и редки видове от флората и фауната;
- Осигурява поддържане на Интегрираната система за управление на качеството, околната среда и информационната сигурност по стандартите ISO 9001, ISO 14001 и ISO 27001;
- Планира и контролира разходването на средствата за „Управление, контрол и регулиране на дейностите по опазване на околната среда“;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

- Планира необходимите средства за извършване на дейностите по поддържане на чистотата на територията на община Гулянци и контролира разходването им;
- Информира гражданите за състоянието на околната среда чрез информационни екологични кампании; поддържане на Интернет страницата на общината в частта за околна среда.

Наблюдението и контролът са неразделна част от процеса на изпълнение/реализиране на ПУО и чрез тях се цели да се предостави на компетентните местни органи: Общинския съвет, Кмета на общината, служителите от общинска администрация, както и на всички заинтересовани страни – социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество, ранна информация за напредъка или липсата на напредък по постигане на заложените в програмата цели и резултати, на ефективността на нейната реализация. Получената информация се използва за целите на управлението - осъществяване на контрол и вземането на управленски решения относно продължаването, изменението, допълването или прекратяването на реализацията на съответната политика или програма.

За осъществяването на мониторинга на програмата е необходимо да се приемат и въведат в практиката на администрацията на Община Гулянци **правила за мониторинг, контрол и оценка при изпълнението на програмата**, които могат да бъдат конкретно разписани за политиката по управление на отпадъците или общо за политиката по околна среда, но могат да бъдат и правила, които се прилагат от общинската администрация и по отношение на другите секторни политики.

Правилата трябва подробно да описват отговорностите на съответните структурни звена и служители в общината за набиране на необходимата информация със съответните срокове, както и за обобщаването ѝ и подготовката на годишен отчет пред общинския съвет за изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците. В правилата трябва да се определят обхвата на информацията, която ще се събира, източниците на данни и графика за предоставяне на информацията. Обхватът и източниците на необходимите данни ще се обуславят от включените в програмата цели и мерки и избраните индикатори за изпълнение на мерките и за постигане на програмните цели. Осигуряването на достатъчно и надеждни данни в единен формат за образуване, състав, събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците е от съществено значение за проследяване на напредъка при постигане на целите и осъществяване на контрол по изпълнение на мерките. За целта е целесъобразно да се изготвят въпросници (формуляри), които ще се попълват от звената, които имат отношение към изпълнение на включените в програмата мерки. С оглед на това, че за някои мерки ще се налага измерване на информираността, развитието на социалните нагласи и участието на населението и бизнеса при изпълнение на мерките за отпадъците, целесъобразно е общината да обмисли възможността за събиране на качествени данни за нивото на разбиране и участие на различни групи от населението в изпълнение на включените в програмата мерки. Това може да стане чрез анкетни допитвания.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

По отношение на графика за предоставяне на информацията, свързана с текущото наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците, подходящо е събирането и систематизирането на информацията да се извършва на годишна база.

Източниците на информация за стойностите на индикаторите за наблюдението на изпълнението на ПУО, ще се базират на данни на Националния статистически институт, на официалната статистика на други централни, териториални държавни органи, агенции и институции, имащи правомощия и осъществяващи мониторинг и контрол на околната среда (МОСВ, ИАОС, РИОСВ), на общинската информационна система и информация от различните дирекции и отдели в общината, както и на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. В процеса на наблюдение общинската администрация осигурява участието на организации, физически и юридически лица, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

VII.2 Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците

Орган за контрол по изпълнение на програмата за управление на отпадъците е Общинският съвет. Кметът на общината информира ежегодно Общинския съвет, чрез внасянето на годишен доклад за изпълнението на програмата.

За периодичното отчитане изпълнението на програмата ще се изготвя **Годишен отчет от Дирекция „Устройство на територията, строителството, инвестиционна политика и административно обслужване“** до края на месец март на следващата година на база на събраната и анализирана през годината информация и на база проследяване на индикаторите за нейното изпълнение. Отчетът ще се изготвя на достъпен език и стил и ще включва графики, фигури, таблици, които да илюстрират напредъка по изпълнение на мерките и целите. Това е необходимо за по-доброто разбиране на съдържанието от страна на неспециалисти в областта на отпадъците и от широката общественост.

Годишният отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците ще съдържа информация относно: общите условия за изпълнение и промени в социално-икономическите условия в общината; действия, предприети от общината за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на програмата; създадени механизми за събиране, обработка и анализ на данни; преглед на проблемите, възникнали в процеса на изпълнение на програмата през съответната година, и предприетите мерки за преодоляването им; резултати от извършени оценки и тематични допитвания към края на отчетната година; напредък по изпълнение на целите и мерките в програмата; заключения и приложения.

Годишният отчет ще се публикува на официалната страница на общината за информирание на обществеността и заинтересованите страни.

Сайтът на общината трябва да се актуализира непрекъснато, тъй като той е основен източник за информация относно развитието на общината и дейността на общинската

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

администрация, свързана с изпълнение и отчитане на стратегическите политики и документите за изпълнението им и в частност политиката по управление на отпадъците.

Ефективен канал за информация са и презентационните материали и брошури, като се препоръчва такива да бъдат залагани като средство за информация и публичност във всички проекти, които ще се изпълняват и са включени в плана за действие към програмата. В допълнение, за прилагане принципа на партньорство е препоръчително засилване на сътрудничеството с местни сдружения с цел увеличаване на гражданското участие в процеса по реализация на програмата и включване на всички заинтересовани страни чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и други подходящи форми на участие.

VII.3 Процедура за актуализация на програмата

Съгласно чл. 52, ал. 3, т. 2 от ЗУО, Програмата за управление на отпадъците се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия:

- в резултат от въздействието на „външни“ фактори - например промени в изискванията на европейското и българското законодателство, които налагат промяна в поставените в програмата стратегически и специфични цели и в съответните програмни мерки;
- в резултат на фактори, свързани с изпълнението - значително изоставане в изпълнението на програмните мерки и/или липса на напредък за постигане на целевите индикатори, въпреки изпълнението на програмните мерки, което налага прилагането на допълнителни мерки към вече приетите или замяна на някои от приетите мерки, които не дават очаквания предварително резултат.

Редът за актуализация на програмата е същият като реда за разработване и приемане на програмата.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

VIII.1 Анализи на състоянието на управлението на отпадъците

VIII.1.1 Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи

VIII.1.1.1 Анализ на националната и общинската нормативна рамка

Национална нормативна рамка

Като страна член на ЕС, България е задължена да спазва и прилага общата политика на ЕС свързана с околната среда, която включва и отпадъците като фактор, влияещ върху състоянието ѝ. Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците - от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси. В тази връзка и законодателството на Съюза в сектора търпи бурно развитие, като от по-общи разпоредби през 70-те години, целящи намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, днешният законодателен пакет съдържа конкретни изисквания и количествени цели за намаляване депонирането на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на специфични отпадъчни потоци и за предотвратяване образуването на отпадъци.

Обсъждат се и има голяма вероятност за промени в европейското законодателство в сектор отпадъци, целящи още по-висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве, както и преход от управление на отпадъците към устойчиво управление и по-ефективно използване на ресурсите и по-конкретно се очаква да бъдат приети:

- допълнителни ограничения относно депонирането на отпадъци;
- специални разпоредби за намаляване на употребата и предотвратяване на отпадъци от полиетиленовите торби за еднократна употреба;
- ограничения за изгаряне на отпадъци, които могат да бъдат рециклирани;
- въвеждане на по-високи цели за рециклиране на битовите отпадъци и особено на пластмасовите отпадъци;
- въвеждане на количествени цели за предотвратяване на образуването на отпадъци, особено за пластмасови, битови/хранителни и опасни отпадъци;
- по-високи цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от опаковки, ИУМПС.

Основният нормативен документ в сектор „Отпадъци“ е *Директива 2008/98/ЕО* на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, известен също като Рамковата директива за отпадъците или РДО.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Преработената Рамкова директива за отпадъците се прилага от 12 Декември 2010 г. и въвежда нови разпоредби с цел стимулиране на предотвратяването на образуване на отпадъци и рециклирането като част от йерархията на отпадъците, изясняването на ключови понятия, като дефинициите за отпадък, оползотворяване и обезвреждане, както и установяване на подходящи процедури, приложими за странични продукти и край на отпадъка.

Задача на държавите-членки е да приложат европейското право в областта на околната среда като отчитат спецификите на съответната държава, свързани със законодателството, административни структури, регионални или местни условия или някаква друга причина.

Редица други директиви регулират специфичните потоци от отпадъци - например, отпадъци от титаниев диоксид, опаковки и отпадъци от опаковки, полихлорирани бифенили (ПХБ) и полихлорирани терфенили (ПХТ), отпадъчни батерии и акумулатори, канализационен шлам, излезли от употреба превозни средства (ИУПС), отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) и ТОЗ (трайни органични замърсители).

Една последна група от директиви регулира операциите по третиране на отпадъците: изгаряне, съвместно изгаряне на отпадъци и депониране на отпадъци чрез заравяне. Регламент (ЕО) № 1013/2006 покрива трансграничните превози на отпадъци.

Задължението на държавите членки за създаване на план за управление на отпадъците е указано в Директива 2008/98/ЕО от 19 ноември 2008 г. за отпадъците, която отмени предходните определени Директиви.

Директивата е приложима спрямо всяко вещество или предмет, които са изхвърлени от своя притежател, или които техният притежател възнамерява или се изисква да изхвърли. Тя не е приложима обаче спрямо газообразните и течни отпадъци или спрямо определени категории отпадъци (например, радиоактивни отпадъци) и други групи отпадъци (отпадъци от миннодобивни индустрии, животински трупове и селскостопански отпадъци, отпадни води).

Съгласно член 13 държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки за да гарантират, че управлението на отпадъците се изпълнява, без да застрашава човешкото здраве, без да уврежда околната среда и по-специално без риск за водите, въздуха, почвите, растенията или животните, без да причинява смущения от шум или миризми и без да засяга по неблагоприятен начин околната извънградска местност или местоположения, представляващи специален интерес.

Други ключови цели на Директивата за управление на отпадъците са изложени в чл. 4 (йерархия на отпадъците) с последващи разпоредби за превенция на отпадъците (член 9) и за повторната употреба, оползотворяване и рециклиране (членове 10 и 11), и изискванията за депониране на отпадъци (член 12).

Йерархията на отпадъците представя общ приоритетен ред на най-добрите цялостни становища за околната среда в законодателството и политиката по отпадъците. Най-висок приоритет се дава на превенцията на отпадъците, следвана от подготовката за повторна употреба, рециклиране или друг вид оползотворяване, напр. оползотворяване за енергийни

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

цели. Оптималното окончателно депониране е в дъното на тази йерархия. Целта на въвеждането на йерархията за отпадъците е да отдели икономическия растеж от негативните въздействия върху околната среда вследствие на използването на природните ресурси и превръщането на ЕС в едно „рециклиращо“ общество.

При планирането на дейностите по управление на отпадъците се прилагат като *критерии за съобразност на предлаганите решения* следните принципи:

- **„Предотвратяване“** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;
- **„Разширена отговорност на производителя“** и **„замърсителят плаща“** –лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;
- **„Превантивност“** – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап;
- **„Близост“** и **„самодостатъчност“** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза;
- **„Участие на обществеността“** – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Рамковата директива за отпадъците определя различни форми на третиране, относими към управлението на отпадъците. Тя прави разграничение между оползотворяване (определено като „всяка операция, главният резултат от която е, че отпадъците служат за полезна цел, заменяйки други материали, които иначе биха били използвани, за да изпълняват определена функция, или подготовката на отпадъците за изпълняване на подобна функция, в съоръжението, или в по-широки граници на икономиката“, от рода на рециклиране и изгаряне с оползотворяване на енергия) и депониране (форми на депониране на отпадъци, при които ресурсите на отпадъците не се оползотворяват, от рода на изгаряне без оползотворяване на енергия и депониране).

Превенцията на отпадъците, като ключов стратегически елемент от европейската политика по отпадъците, става все по-важна. Ясно е, че генерираното количество отпадъци нараства всяка година. Тъй като една от основните цели на ЕС е да гарантира икономическия растеж и просперитет, наложително е икономическият растеж да не се ограничава от генерирането на отпадъци. Инициативите за превенция на отпадъците са насочени не само към промишления сектор чрез насърчаване на ползването на по-чиста технология, но и към училищата и частните домакинства чрез кампании за повишаване на осведомеността.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Оползотворяването на отпадъците допринася както за усвояване на ресурсите, съдържащи се в отпадъците, така и за спестяване на непокътнатите природни суровини.

Рамковата директива за отпадъците, както и някои директиви на Европейския съюз за специфичните потоци от отпадъци включват конкретни цели за оползотворяване, рециклиране и повторна употреба.

Като част от пакет от мерки в областта на кръговата икономика Директива (ЕС) 2018/851 изменя Директива 2008/98/ЕО.

С нея се определят минимални оперативни изисквания за схемите за разширена отговорност на производителите. Те могат също така да включват организационна отговорност и отговорност за принос за предотвратяване на отпадъците, както и за повторната употреба и рециклируемост на продуктите.

Директивата засилва правилата за предотвратяване на отпадъците. По отношение на генерирането на отпадъци държавите от ЕС трябва да предприемат мерки за:

- подпомагане на устойчиви модели на производство и потребление;
- насърчаване на проектирането, производството и използването на продукти, които са ефективни по отношение на ресурсите, трайни, ремонтируеми, могат да се използват повторно и да бъдат модернизирани;
- целеви продукти, съдържащи суровини от изключителна важност, за да се предотврати превръщането им в отпадъци;
- насърчаване на наличието на резервни части, ръководства с инструкции, техническа информация или други средства, позволяващи ремонта и повторната употреба на продуктите, без да се нарушава качеството и безопасността им;
- намаляване на генерирането на хранителни отпадъци като принос към целта за устойчиво развитие на ООН за намаляване с 50% на глобалните хранителни отпадъци на глава от населението на ниво търговия на дребно и потребители, както и намаляване на загубите на храни по веригите на производство и доставки до 2030 г.;
- насърчаване на намаляването на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите;
- прекратяване на генерирането на морски отпадъци.

С директивата се определят и нови цели за рециклиране на битови отпадъци: до 2025 г. ще трябва да се рециклират най-малко 55% от теглото на битовите отпадъци. Тази цел ще се увеличи на 60% до 2030 г. и 65% до 2035 г.

Държавите от ЕС трябва:

- до 1 януари 2025 г. да установят разделно събиране на текстил и опасни отпадъци, генерирани от домакинствата;
- да гарантират, че до 31 декември 2023 г. биологичните отпадъци се събират отделно или се рециклират при източника (напр. чрез компостиране).

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Директивата също така подчертава примери за стимули за прилагане на йерархията на отпадъците, напр. такси за депа и изгаряне и схеми за плащане при хвърляне.

Директива (ЕС) 2018/851 за изменение трябваше да се въведе в законодателството на държавите от ЕС до 05 юли 2020 г.

Като цяло целите на ЕС до 2030 г. са отпадъците да се управляват като ресурси и количеството, което е генерирано от населението, да е в състояние на абсолютен спад, депонирането на отпадъци да бъде сведено само до остатъчни отпадъци, за да се предотврати вредата върху околната среда и здравето на човека.

Преглед на общите и конкретни цели и съответните години, през които последните следва да бъдат постигнати, е представен в следващата таблица.

Таблица 5. Цели в законодателството на ЕС за отпадъците

Вид отпадък	Година	Минимално оползотворяване	Минимално рециклиране	Степен на събиране
Опаковки	2008	60%	55%	
Автомобили	2015	95%	85%	100%
Електроника	2006	70%	50%	Мин. 4 кг./ жител/годишно
Батерии	2011		50% до 70% (ефикасност)	
	2012			25%
Гуми	2016			45%
	2006	0 депа за гуми		
Биологични отпадъци	2006	Намаляване до 75% спрямо нивото от 1995 г.		
	2009	Намаляване до 50% спрямо нивото от 1995 г.		
	2016	Намаляване до 35% спрямо нивото от 1995 г.		
	2023	до 31 декември 2023 г. биологичните отпадъци да се събират отделно или се рециклират при източника (напр. чрез компостиране).		
Битови отпадъци	2015	Разделно събиране: като минимум: хартия/метал/пластмаса/стъкло		
	2020	50% рециклиране на комунално-битовите отпадъци		
	2025	да се рециклират най-малко 55% от теглото на битовите отпадъци		
	2030	да се рециклират най-малко 60% от теглото на битовите отпадъци.		
	2035	да се рециклират най-малко 65% от теглото на битовите отпадъци		
Отпадъци от строителство или разрушаване	2020	70% рециклиране/ оползотворяване на материалите от отпадъците от строителство или разрушаване		
Текстил и опасни отпадъци	2025	до 1 януари 2025 г. да се установи разделно събиране на текстил и опасни отпадъци, генерирани от домакинствата;		

Източник: Регламенти и Директиви на ЕС

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Най-сериозният проблем на България е лошото управление на отпадъците, по който показател страната ни е на едно от последните места сред всички европейски страни.

Над 90% от генерираните отпадъци се депонират, вместо да се оползотворяват. В сравнение с други страни, които прилагат все по-модерните технологии на оползотворяване и рециклиране на отпадъците, в България този процес едва сега стартира. За отбелязване е също, че докато в останалите европейски страни е преодоляна пряката зависимост между растеж на БВП и ръст на отпадъците от опаковки, това съвсем не е така в България. Повишаването на жизнения стандарт в страната все още е свързано с нарастване на количествата отпадъци от опаковки, поради все още твърде слабото им оползотворяване.

До приемането през септември 1997 г. на Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда в България липсва специална правна уредба в тази област. Законът за първи път урежда обществените отношения в сектор „Управление на отпадъците“ и въвежда редица основополагащи изисквания на рамкова Директива за отпадъците 75/442/ЕЕС, в т.ч. задължения на лицата, извършващи дейности по отпадъци, информация за дейностите с отпадъци, програмиране чрез национална, общински и фирмени програми за управление на отпадъците, разрешаване и контрол на дейностите с отпадъци; внос, износ и транзитен превоз, глоби и санкции за неизпълнение. За първи път се дефинират понятията „отпадък“, „причинител“ и „притежател“ на отпадъци.

Създадената с приетия през 2003 г. **Закон за управление на отпадъците** (Обн. ДВ. бр. 86 от 30 септември 2003 г. и неколkokратно изменян и допълван частично и непълно) правна рамка относно управление на отпадъците в страната, следваше да се преосмисли и осъвремени в контекста на изискванията на новата директива. Анализът на естеството и обхватът на необходимите промени показва, че тяхното въвеждане налага изготвянето на изцяло нов закон и не може да бъде осигурено чрез изменение и допълнение на съществуващия Закон за управление на отпадъците. Новият закон беше приет и обнародван в ДВ. бр. 53 от 13 юли 2012 г. и влезе в сила от 13.07.2012 г. Той цели:

- хармонизиране на изискванията на националното законодателство с изискванията на ЕС в областта;
- разширяване обхвата на съществуващите системи за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, в т.ч. отпадъци от опаковки;
- създаване на механизми за финансиране;
- засилване на партньорството между общините при изграждане на система от регионални съоръжения;
- ограничаване на рисковете за околната среда при транспортиране и третиране.

Законът съдържа основно промени, насочени към формулиране на ясни задължения за кметовете на общини за управление на битовите отпадъци.

Прилага се нова 5-степенна йерархия при управление на отпадъците:

1. Предотвратяване на образуването на отпадъци

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

2. Повторна употреба
3. Рециклиране
4. Оползотворяване за получаване на енергия
5. Обезвреждане чрез депониране

Тя определя предотвратяването на образуването на отпадъци като първи приоритет и изисква повторната употреба и рециклирането на материалите да бъдат предпочетени пред оползотворяване на отпадъците за получаване на енергия. Отклонения от тази йерархия се допускат за специфични потоци от отпадъци, когато това е оправдано по причини, като техническа пригодност, икономическа перспективност и опазване на околната среда. В тази връзка се изисква разработване на програма за предотвратяване на отпадъците за общината.

Действащият Закон за управление на отпадъците прецизира задълженията на кметовете на общини за управление на отпадъците, като въведе изисквания за постигане на цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци. Кметовете на общините се задължават да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, строителни отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали и други, във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители, на територията на общината. Законът запази съществуващите изисквания за създаване на сдружения на общини с цел изграждане и експлоатация на обща инфраструктура за третиране на битови отпадъци и бяха приети разпоредби, детайлизиращи този процес. Запазиха се съществуващите отчисления за битови и строителни отпадъци, обезвреждани на регионални и общински депа, като се предоставиха по-големи възможности на общините за разходване на събраните средства. Законът предвиди стимули за общините за достигане на по-високи нива за рециклиране на отпадъците чрез намаляване на отчисленията.

Въвеждат се задължителни за постигане цели, свързани с:

- **подготовката за повторна употреба и рециклиране** на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса, и ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.;
- **системите за разделно събиране на битовите отпадъци** от домакинствата трябва да обхващат най-малко 6 000 000 жители на територията на страната, като задължително включват всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители, и всички курортни селища;
- **рециклиране и оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци** в количество най-малко 70% от общото им тегло.

Облекчени са процедурите по издаване на разрешения за дейности с отпадъци с цел намаляване на административното натоварване на бизнеса. Създадени са ясни правила за кандидатстване и получаване на разрешение.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Законът запази съществуващите изисквания към дейностите и площадките за черни и цветни метали, приети с последното изменение на отменения Закон за управление на отпадъците през 2011 г., в т.ч. разполагане на площадките единствено в индустриалните зони на населените места и въведе допълнителни ограничения към предаването на отпадъци от черни и цветни метали срещу заплащане от физически лица и забрана за разплащане в брой по сделки с такива отпадъци.

Законът цели подобряване на контрола върху дейностите с отпадъци от черни и цветни метали и ограничаване на възможностите за предаване на отпадъци с неясен произход от физически лица.

Законът определи дейностите с отпадъци, за които се изисква разрешение, условията за кандидатстване и неговото издаване, отказване, изменение и отнемане. Разшири се обхватът от дейностите, за които не се изисква разрешение чрез замяната му с регистрационен режим, като тази промяна засяга основно дейностите по оползотворяване на неопасни отпадъци в случаите, определени с Директива 2008/98/ЕС. Прецизираха се условията за регистрация и прекратяване на регистрацията и се въведе принципът на мълчаливо съгласие за всички регистрационни режими. Запази се съществуващият разрешителен режим за всички дейности с опасни отпадъци.

Предвиди се разработването и приемането на основните стратегически документи - Национален план за управление на отпадъците и на Програма за предотвратяване образуването на отпадъци.

Законът за управление на отпадъците освен изискванията на РДО въведе и изискванията на редица директиви, които са изчерпателно изброени в §1а от Допълнителните разпоредби.

Общинска нормативна рамка

Анализът на нормативната уредба на Община Гулянци в областта на управлението на отпадъците е направен в контекста на правата и задълженията на местните власти по отношение на управлението на отпадъците в съответствие с нормативната уредба на национално и европейско ниво. В анализа са засегнати 2 въпроса: първо, разработена ли е нормативна уредба в Общината, която регламентира задълженията и правата на гражданите, общинска администрация и юридическите лица на територията на общината и второ, разработена ли е Програма за управление на отпадъците в съответствие със Закона за управление на отпадъците и Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г.

Законът за управление на отпадъците регламентира следните задължения и отговорности на кмета на общината:

1. осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

3. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

4. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;

5. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;

6. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;

7. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказването на съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;

8. изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 на общото събрание на регионалните сдружения по чл. 24, ал. 1 и съдействието за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;

9. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;

10. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;

11. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;

12. почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12;

13. осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15 чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;

14. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община;

15. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им;

16. одобрява плана за управление на строителни отпадъци или мотивирано отказва одобряването му в 14-дневен срок от получаването на плана или от отстраняването на нередовностите и/или предоставянето на допълнителната информация;

17. Кметът на общината организира управлението на битовите и строителните отпадъци, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на този закон и наредбата по чл. 22.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

18. Кметът на общината осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица по чл. 35, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

19. Кметът на общината организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране по чл. 19, ал. 3, т. 6.

20. Кметът на община разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците за територията на съответната община.

21. Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

22. Кметът на общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци на територията на съответната община.

За ефективното изпълнение на задълженията на органите на местно самоуправление и местна администрация, регламентирани в ЗУО, Общинският съвет на основание чл. 22, приема наредба, с която условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими, строителни, опасни отпадъци, образувани от физически лица и масово разпространени отпадъци на своя територия, разработени съгласно изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

С наредбата се уреждат и изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т. ч. условията за регистрация на площадките, както и условията за предаване на отпадъци на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места.

Към настоящия момент в Община Гулянци са приети и действащи следните наредби от Общинския съвет, които съдържат разпоредби, свързани с дейностите по управление на отпадъците:

1. Наредба за управление на отпадъците на територията на община Гулянци;
2. Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на Община Гулянци. *(Наредбата ще трябва да се измени и допълни с оглед измененията в чл. 67 от ЗМДТ, свързани с определянето размера на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице за календарна година да е при спазване на принципа за понасяне на разходите от причинителя или притежателя на отпадъците в сила от 17.02.2021 г.)*

Наредбите са публикувани и достъпни за гражданите и заинтересованите лица, органи и организации на интернет страницата на общия съвет (<https://gulyantsi.bg/index.php/bg/obshtinski-savet/naredbi>) в раздел „Наредби“.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

VIII.1.1.2 Програмни документи на национално и общинско ниво

Национални програмни документи

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) 2021-2028 има ключова роля за ефективното и ефикасно управление на отпадъците в Р България. С плана се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението, както и постигане на максимално ефективно използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места. Важна част от Плана е създаването на максимални условия за предотвратяване образуването на отпадъци.

НПУО е план на прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им.

НПУО е част от цялостната национална система за планиране. При разработване на плана са взети предвид основните постановки за развитието на България с хоризонт към 2030: Национална програма за развитие (НПР 2030), Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018-2024), Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020-2030), Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г. и др. НПУО е напълно съобразен с основните цели в европейското екологично право в сектор „Отпадъци“ и съдържа ключови цели, за постигането на които в НПУО и НППОО са предвидени програми от мерки.

За втори път в България бе разработена и Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО) в съответствие с изискванията на РДО и ЗУО. НППОО е неразделна част от НПУО и определя мерки за прилагане на най-високото ниво в йерархията на управление на отпадъците.

НПУО и НППОО като неразделна негова част са разработени за периода 2021-2028 г. Планът съвпада в голямата си част с периода на програмиране и ползване на европейските структурни и кохезионни фондове за периода 2021-2027 г.

Общински програмни документи

Общините са отговорни за събирането на отпадъците на тяхната територия, като извършват тази дейност самостоятелно или чрез регионални сдружения. По силата на чл. 52 от ЗУО те са длъжни да изготвят програма за управление на отпадъците, чиято структура, цели и предвиждания отговарят на НПУО, включително на ППО, която по силата на ЗУО е неразделна част от НПУО.

До този момент Община Гулянци е имала разработена Програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2016-2020 г.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

При изготвянето на Програма за управление на отпадъците е необходимо и изготвянето и приемането на отчети за изпълнението ѝ, за да се констатира на годишна база какво се изпълнява и постигат ли се заложените цели. Препоръчва се в съдържанието на отчетите да са включени конкретни и точни данни, да се правят съпоставни сравнения на данни и постигнати резултати с предходни години, да се формулират оценки и изводи, конкретни предложения за промени и действия по изпълнението на програмата.

VIII.1.2 Анализ на отпадъците

Анализът на битовите отпадъци е ключов анализ за разработването на общинската програма и дава отговор на следните въпроси:

- Какви са количествата и тенденциите на различните потоци отпадъци в общината за анализирания период;
- Какви са количествата образувани отпадъци в общината и каква е нормата на натрупване;
- Какъв е морфологичният състав на образуваните битови отпадъци в общината;
- Какви са количествата повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период и какви са тенденциите в третирането на битовите отпадъци;
- Каква е степента на изпълнение на целите, които са поставени пред общината в съответствие с националното законодателство и разпределението на ангажиментите между общините в РСУО, ако те са одобрили споразумение за такова разпределение.

VIII.1.2.1 Анализ на битовите отпадъци

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО битови отпадъци са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдых и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

На територията на община Гулянци се образуват различни по характер и вид отпадъци. Тенденциозното им нарастване или пък намаляване е зависимо от няколко фактора: разположение на населените места, инфраструктура, плътност на застрояване, брой на населението в тях, дейността на населението като източник на образуването, икономическото положение и развитие в сравнение с това в страната.

Информацията за количество генерирани битови отпадъци по населени места в общината се предоставя от общинска администрация Гулянци.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

В община Гулянци е въведена система за събиране и транспортиране на битови отпадъци, която е добре функционираща и въпросът с депонирането на ТБО е решен след изграждането на регионално депо, което обслужва и община Гулянци.

Общинско предприятие извършва дейността по сметосъбирането и сметоизвозването на отпадъците, както и отпадъците от поддържането на озеленените площи, пътни настилки и тротоари.

Количество на събраните смесени битови отпадъци

На територията на общината 100% от населението е обхванато в регионална система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

Община Гулянци участва в Регионална система за управление на отпадъците - Плевен.

Депото отговаря на нормативните изисквания и се експлоатира съгласно действащото екологично законодателство.

Таблица 6. Данни за битовите отпадъци в община Гулянци

Показател	Мерна единица	2015	2016	2017	2018
Образувани битови отпадъци	Тон	1017	853	366	1043
Предадени за депонирани битови отпадъци	Тон	1017	849	285	692
Предадени за предварително третиране битови отпадъци	Тон	0	25	366	1043
Предадени за рециклиране битови отпадъци	Тон	0	4	81	351
Дял на населението, обхванато от системи за организирано сметосъбиране	%	100	100	100	100

Източник: Годишен отчет за дейностите с отпадъците съгласно Наредба № 1

От 2017 г. 100 % от битовите отпадъци преминават през предварително третиране.

В таблицата по-долу са представени данни относно събраните количества смесени битови отпадъци по данни на общината и нормата на натрупване за общината, областта и страната.

Таблица 7. Събрани смесени битови отпадъци и норма на натрупване в община Гулянци

Показател	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
Количество събрани смесени битови отпадъци (в т.) в община Гулянци	1017	853	366	1043	1678
Количество разделно събрани битови отпадъци (в т.) в община Гулянци	0	0	0	0	6
Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Гулянци	1017	853	366	1043	1678

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

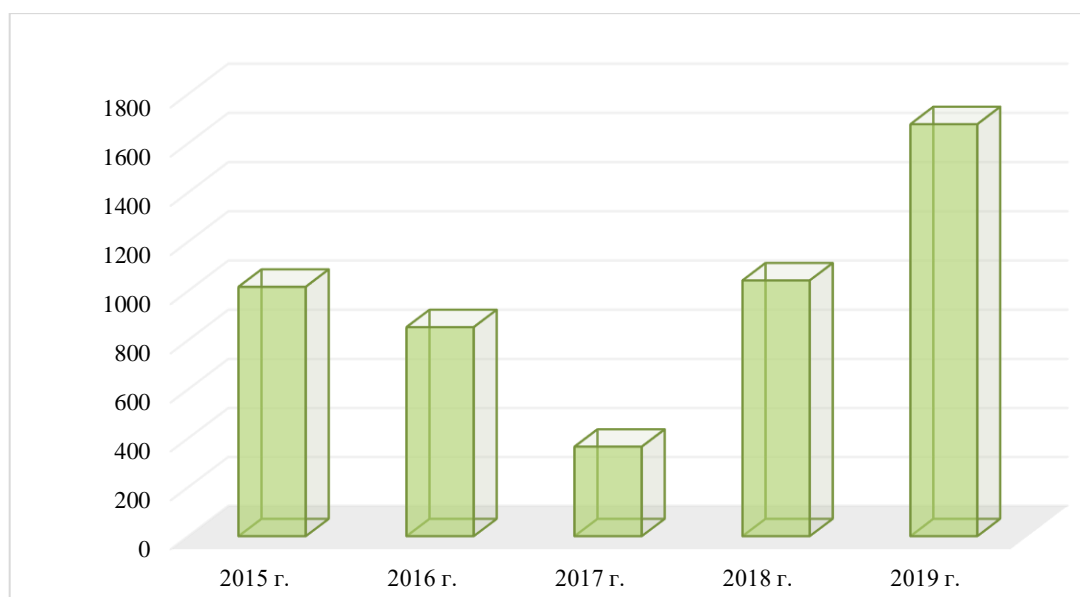

Показател	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
Средногодишно население (в ч.) в община Гулянци	11 226	11 010	10 727	10 468	10 221
Норма на натрупване (в кг./ч./год.) в община Гулянци	104	85	40	111	164
Норма на натрупване (в кг./ч./год.) в Област Плевен	287	292	344	388	-
Норма на натрупване (в кг./ч./год.) в България	420	406	436	408	-

„-“ Не са налични данни за годината

Източник: Община Гулянци, НСИ

Фигура 3. Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Гулянци

Източник: Община Гулянци, НСИ

Количеството на генерираните битови отпадъци на територията на община Гулянци намалява до 2017 г., след което се увеличава до 2019 г.

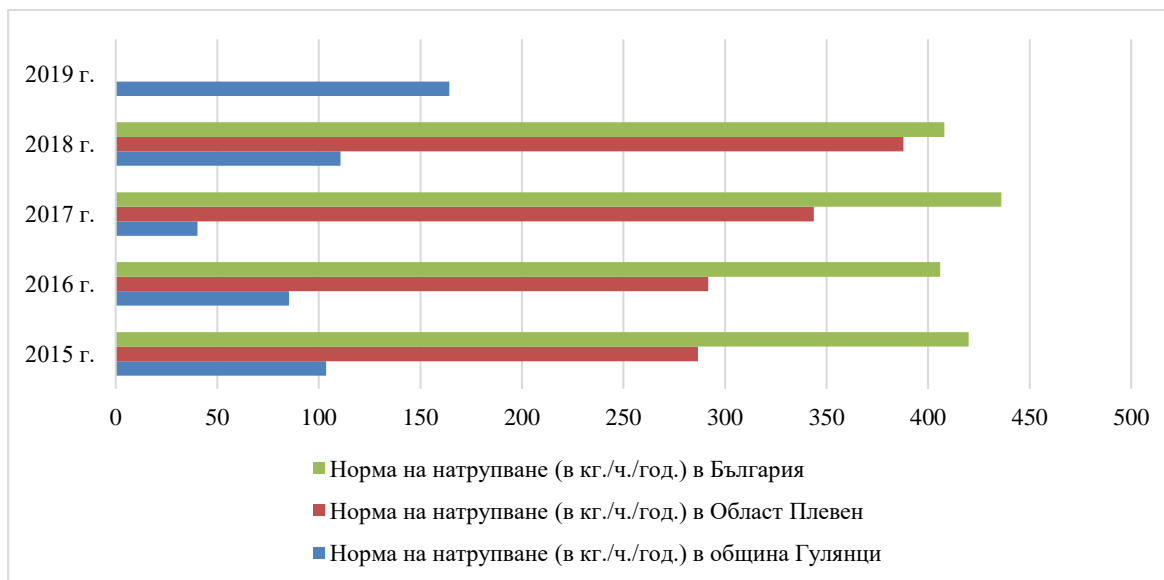
При сравнителната съпоставка на данните за нормата на натрупване на отпадъците в общината се вижда, че тя е значително по-ниска от тази за областта за страната. В разглеждания период се колебае в границите между 40-164 кг./ч./год., като това се доближава до средното за населени места с население под 3 хил. д. от 241,7 кг./ч./год.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Фигура 4. Сравнителна съпоставка на нормата на натрупване в общината, областта и страната

Източник: Община Гулянци, НСИ

Морфологичен състав на отпадъците

С цел осигуряване на единен и аргументиран подход при осъществяването на прогнозите за битови отпадъци през 2012 г. МОСВ утвърди *Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци*. В методиката се извеждат 5 групи населени места и следните референтни норми на натрупване за всяка група, приложими до 2015 г., както е представено в таблицата по-долу.

Таблица 8. Норми на натрупване по групи населени места

Групи населени места	над 150 хил.ж.	50-150 хил.ж.	25-50 хил.ж.	3-25 хил.ж.	под 3 хил.ж.
Норма на натрупване	410,3	349,6	334,9	295,5	241,7

Източник: Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци

Показателят морфологичен състав характеризира количеството на отделните компоненти спрямо общото количество на отпадъците (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло, метали, опасни отпадъци и др.). Данните за морфологичния състав са необходими при избор на системи за разделно събиране на отпадъци или при оптимизация на въведените такива. Има важно значение при определяне на метода за предварително третиране и обезвреждане на отпадъците, включително вида и капацитета на съоръженията.

С показателя **фракционен състав** се изразява процентното съдържание на масата на отделните компоненти в отпадъците по отношение на техните размери спрямо общата маса на

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

отпадъците. Данните за фракционният състав са необходими при определяне на конструктивните параметри на някои съоръжения за третирането на отпадъците (сита, дробилки).

Обемното тегло (маса) изразява отношението на масата (теглото) на отпадъците към техния обем. Този показател е необходим при определянето на броя на съдовете за събиране на отпадъците, броя на машините за извозването им и технологичното оразмеряване на съоръженията за обезвреждането им.

Община Гулянци условно според прилаганата за изследване *Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци*, утвърдена със Заповед № РД-744/ 29.09.2012 г. на министъра на околната среда и водите, спада към група I - населени места до 3000 жители.

На таблицата по-долу са представени данни от изготвения морфологичния анализ на общината през 2019 г. на общия отпадък, в т.ч. разделно събрания.

Таблица 9. Морфологичен състав на отпадъците на община Гулянци за 2019 г.

Вид отпадъци	Морфологичен състав на отпадъците	Осреднен дял (в %)
Органични (биоразградими)	Хранителни	1,27
	Хартия	0,78
	Картон	0,72
	Пластмаса	1,85
	Текстил	1,48
	Гума	0,60
	Кожа	0,74
	Градински	80,03
	Дървесни	1,34
Неорганични	Стъкло	0,69
	Метали	1,99
	Инертни	3,12
Опасни	Опасни	0,00
Други –хигиенни, композитни	Други	0,97
Ситна Фракция<4см	Ситна Фракция<4см	4,42

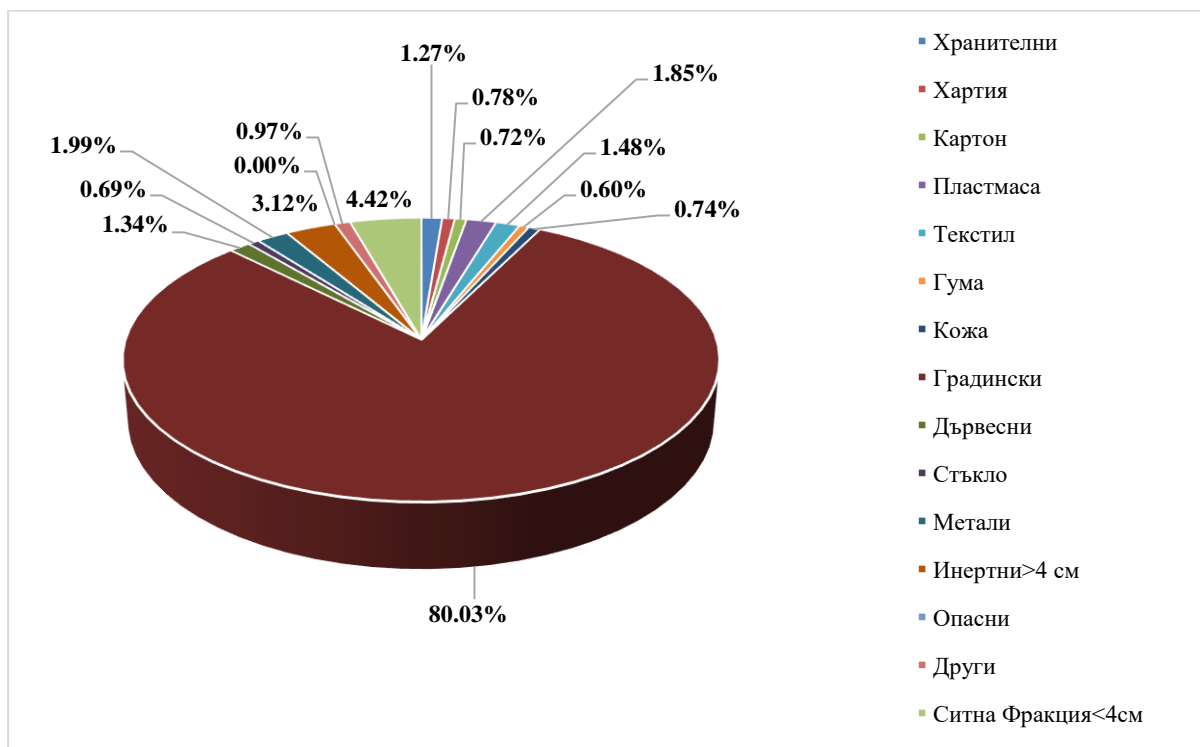
Източник: Обобщен финален доклад по проект „Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България“, Изпълнител: „ЕКО-Морфология България“ ДЗЗД, Възложител: ПУДООС, 2019 г.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Фигура 5. Морфологичен състав на отпадъците в община Гулянци

Източник: Обобщен финален доклад по проект „Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България“, Изпълнител: „ЕКО-Морфология България“ ДЗЗД, Възложител: ПУДООС, 2019 г.

Като основни изводи могат да се направят:

- най-голяма част от отпадъците заемат градинските – 80,03% от всички отпадъци;
- делът на отпадъците, които могат да се рециклират и ползват повторно (хартия, картон, стъкло, метали, пластмаси) е 6,03%.
- системата за разделно събиране на градински и дървесни отпадъци може да обхване 81,38%.
- община Гулянци трябва да обърне внимание на големия обем на инертната фракция, попадаща в сивия контейнер и да предприеме действия в посока намаляването ѝ.
- препоръчва се да се развие система за разделно събиране на текстил с оглед на новите изменения в ЗУО, като отпадъците от него са 4,5%.

Поради използването на твърдо гориво за отопление през есента и зимата, както и наличието на строителни отпадъци през пролетта и лятото е необходимо да се предприемат мерки за тяхното ограничаване.

Разделно събиране на отпадъците.

Количества повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Управление на отпадъците се извършва от Община Гулянци, дейност „Чистота“. Организираното сметосъбиране и транспортиране на отпадъците обхваща 100% от населението на общината. То се извършва на 14 дни. Събраните отпадъци се извозват на регионалното депо Плевен. Общината има сключени договори с юридически лица, притежаващи необходимите разрешителни документи за осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинства - едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др.:

- „ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ“ АД за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки;
- „Екобултех“ АД за разделно събиране и оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО);
- „Екобулбатери“ АД за организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и оползотворяване /обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА);
- „Съни Еко“ ЕООД за организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата, търговски обекти и др. на територията на общината.

През 2019 г. общото количество на разделно събран отпадък в общината е 1 452 тона.

Таблица 10. Количество на събраните битови отпадъци за 2019 г. (тон)

Вид отпадък	Разделно събран отпадък на година т/год	Общ отпадък на година т/год
Хранителни	0	24,00
Хартия	0	14,74
Картон	0	13,49
Пластмаса	0	34,83
Текстил	0	27,85
Гума	0	11,29
Кожа	0	13,88
Градински	1 422,00	1 507,21
Дървесни	0	25,29
Съкло	0	13,03
Метали	30,00	37,39
Инертни>4 см	0	58,73
Опасни	0	0,00
Други	0	18,28
Ситна фракция<4см	0	83,22
Общо	1 452,00	1 883,24

Източник: Източник: Обобщен финален доклад по проект „Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България“, Изпълнител: „ЕКО-Морфология България“ ДЗЗД, Възложител: ПУДООС, 2019 г.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

През 2019 г. във връзка със сключен договор за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и съгласно разработена програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветни контейнери на територията на общината са разположени общо 66 контейнера.

През 2019 г. от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки са събрани общо 4 580 кг. стъкло, 574 кг. пластмаса и метал и 505 кг. хартия и картон.

През 2020 г. от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки са събрани и предадени за оползотворяване 1 821 кг. пластмаса и метал и 1 767 кг. хартия и картон.

През 2020 г. е проведена акция за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. За оползотворяване са предадени 220 кг лампи и 637 кг. екрани, телевизори и др.

Биоразградими отпадъци

Във връзка с изпълнение на чл. 19, ал. 3, т. 10 от ЗУО за разделно събиране на биоразградими битови отпадъци през 2020 г. в гр. Гулянци са поставени 45 бр. кафяви контейнери за събиране на биоотпадъци. Отпадъците се извозват до компостиращата инсталация на регионалното депо – Плевен два пъти в месеца, отделно от битовите. Компостирани са 51,70 т. разделно събрани биоотпадъци.

Във връзка със спазването на Закона за управление на отпадъците, Закона за опазване на околната среда и разработените нормативни актове на общината, целогодишно се извършват проверки по изпълнението им, както от общински служители, кметове, така и от РИОСВ - Плевен. Периодично се извършват проверки за наличие на новосъздадени нерегламентирани сметища и при констатиране на замърсявания се предприемат своевременни действия за почистване на замърсените територии.

VIII.1.2.2 *Анализ на строителните отпадъци*

Със ЗУО от 2012 г. се направиха значителни промени в ангажиментите на общините относно строителните отпадъци. По отношение на генерираните строителни отпадъци Общината има пряк ангажимент към строителните отпадъци в малки количества, генерирани от ремонтните дейности на домакинствата. В този смисъл анализът и прогнозите са фокусирани върху този поток строителни отпадъци.

Към момента на територията на област Плевен няма изградени и функциониращи депа и стационарни инсталации за третиране на строителни отпадъци. Шест юридически лица притежават документи по чл. 35 от ЗУО за третиране на строителни отпадъци.

Общината има сключен договор с фирма за сътрудничество и съвместна дейност за организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата, търговски обекти и др. на територията на община Гулянци. Специализирани контейнери за строителни отпадъци се предоставят от лицата, сключили договор с общината или от други лица, притежаващи разрешение по чл. 35 от ЗУО срещу заплащане от страна на притежателя на отпадъка.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

VIII.1.2.3 Анализ на производствените отпадъци

По данни на РИОСВ Плевен през 2020 г. са извършени планови проверки на 141 бр. обекти, третиращи производствени и опасни отпадъци и имащи издаден документ по чл.35 от ЗУО, в т.число 99 бр. обекти с издаден документ по чл. 67 от ЗУО, 15 бр. с издаден регистрационен документ за третиране, 27 бр. с издаден регистрационен документ за транспортиране на отпадъци. Проверявани са условията, при които се извършва третирането на отпадъците и съответствието им с издадените разрешителни документи, начините за съхранение и воденето на отчетност по отпадъците. Проверявани са и генератори на отпадъци, въз основа на извършена оценка на риска. Към 31.12.2020 г. са постъпили и проверени 5725 идентификационни документи за транспорт на опасни отпадъци. С цел по-ефективно проследяване движението на отпадъците, информацията от идентификационни документи е въведена в електронен регистър.

През 2020 г. са извършени общо 304 бр. проверки (констативни протоколи) на 290 бр. обекти и/или дейности, свързани с генериране, третиране, съхраняване и транспортиране на производствени, опасни, битови и строителни отпадъци.

С цел осъществяване ефективен контрол относно спазването на нормативно определените срокове, в РИОСВ-Плевен се поддържа електронен регистър „Контрол на разрешителния режим“ във всеки етап от процедурите по издаване на документите по чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

VIII.1.2.4 Анализ на опасни отпадъци

РСУО Плевен има център за предаване на отпадъци (ЦПО) с капацитет 200 т/год. за опасни отпадъци от домакинства.

Община Гулянци има сключени договори с „Екобултех“ АД за разделно събиране и оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), „Екобулбатери“ АД за организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и оползотворяване/обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА).

Служители на община Гулянци ежемесечно извършват проверки на склада за съхраняване на препарати за растителна защита (ПРЗ) с изтекъл срок на действие за евентуални течове извън склада, нарушаване на целостта на склада и др. и резултатите от проверките и предприети действия се докладват на РИОСВ Плевен.Предстои склада, съдържащ препарати за растителна защита (ПРЗ), да бъде почистен, а препаратите транспортирани и предадени за окончателно обезвреждане.

VIII.1.3 Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци

Анализът на инфраструктурата по управление на отпадъците е един от най-ключовите анализи. Той дава отговори на следните въпроси:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

- Какви са тенденциите и настоящата ситуация по отношение на осигуряване от общината на инфраструктура за отпадъци, чието управление е от компетенциите на местните власти?
- Осигурената, изградената и в процес на планиране, осигуряване и изграждане инфраструктура достатъчна ли е за третиране на отпадъците на територията на общината и за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, поставени пред местните власти?
- Необходима ли е допълнителна инфраструктура за подобряване на услугите и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, в т.ч. по потоци отпадъци?
- Какви са основните изводи и препоръки за бъдещи действия?

Подходящата инфраструктура за управление на отпадъците на територията на общината е от ключово значение за екологосъобразното третиране на битовите отпадъци.

VIII.1.3.1 Инфраструктура за битови отпадъци

Анализът на инфраструктурата за управление на битовите отпадъци дава информация за два основни компонента на инфраструктурата:

1. Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци;
2. Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци.

Развитие на инфраструктурата за третиране на битовите отпадъци

Основни технически характеристики и капацитет на инфраструктурата за третиране на битови отпадъци

В тази част на анализа се представят данни за съществуващата инфраструктура в общината и тази, за която има готовност да се изгради.

Депозит за битови отпадъци

Община Гулянци членува в РСУО Плевен заедно с общините Плевен, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Искър и Пордим и генерираните отпадъци на територията на шесте общини се транспортират за обезвреждане чрез депониране на Регионално депо Плевен.

През отчетната 2019 г. на територията на РДНО Плевен са депонирани 54515,510 тона отпадъци, като дължимите суми за отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО са преведени в законоустановения срок в банковата сметка за чужди средства на РИОСВ – Плевен.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци

Компостирането е форма на рециклиране, при която биоотпадъкът се превръща в компост и чрез него може отново да се включи в естествения кръговрат на веществата, влизайки в изграждането на живата материя.

На територията, на която е Регионалното сдружение за управление на отпадъците (РСУО) Плевен, е в експлоатация инсталация за компостиране на отпадъци. В РСУО, гр. Плевен е действаща инсталация за компостиране в открити купове, с капацитет 12 000 т/год. и 42,1 т/24 ч. Редовната експлоатация на площадката е започнала през месец април 2017 г.

В компостиращата инсталация се компостират зелени отпадъци и от сепариране на ТБО.

„Оранжерии Гимел II“ ЕООД произвежда компост за собствени нужди, използвайки като суровина растителни отпадъци от оранжерийното си производство на биозеленчуци. При извършените проверки на компостиращата инсталация не са констатирани несъответствия с изискванията на наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци.

Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци

На територията на депото в Плевен функционира сепарираща инсталация, за предварително третиране на смесени битови отпадъци, в т.ч. лентови транспортъори, балистичен сепаратор – тип барабанно сито и балираща машина, с капацитет 173 398 т/ год.

Контейнери и транспортни средства за събиране на отпадъци

Транспортните средства за събиране на битови отпадъци, собственост общината, са 2 бр.

Представени по-долу в таблицата са наличните съдове за събиране на битови отпадъци на територията на община Гулянци.

Таблица 11. Налични съдове за събиране на битови отпадъци на територията на община Гулянци

№	Вид на контейнерите	Материал	Собственост	Обем (m ³)	Брой	Честота на обслужване на контейнерите, определена по видове съдове
1	Кофи тип „Мева“	ламарина	Община Гулянци	0,1	1700	на 14 дни
2	Конт. тип „Бобър“	ламарина	Община Гулянци	1,1	824	на 14 дни
3	Кафяви контейнер	пластмаса	Община Гулянци	1,1	45	на 14 дни
4	Трицветни контейнери тип	пластмаса	Екопак България	2,5	22	Хартия, картон – един път месечно. Пластмаса – един път месечно. Стькло – два пъти годишно.

Източник: Община Гулянци

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

От представените таблични данни могат да се направят следните изводи:

- общината е осигурена с транспортни средства и съдове за събиране на битови смесени отпадъци;
- общината разполага с контейнери за биоразградими отпадъци;
- не са налични съдове за домашно компостиране и за биоразградими отпадъци;
- препоръчва се и въвеждане на иновативни подземни контейнери на територията на общината и автоматизиране на системата по сметосъбиране.

VIII.1.4 Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции

Анализът на институционалния капацитет има за цел да установи евентуални недостатъци и несъответствия в капацитета на общината в сферата на управлението на отпадъците.

Отговорните лица по управлението на дейностите с отпадъците са: Общински съвет, кмет на общината, кметове на населени места.

Към Общински съвет - Гулянци има постоянна комисия по устройството на територията, строителство, околна среда, благоустрояване, обществен транспорт и комуникации, която отговаря за екологията и отпадъците.

Дейността по опазване на околната среда се изпълнява от отдел „Устройство на територията, строителство и инвестиционна политика“.

VIII.1.4.1 Функции за управление на отпадъците

С въвеждането на нови изисквания в европейското, съответно и националното законодателство, непрекъснато се увеличава необходимостта от наличие на определено звено в общинската административна структура, което да има както основна функция - да подпомага по същество определените със съответните специализирани нормативни актове по управление на отпадъците, така и спомагателна функция, изразяваща се в съдействие, координация, техническа помощ и др. Основните и спомагателни функции имат следните направления:

- Общинска политика за отпадъците - изготвяне на планови и нормативни документи в областта на управлението на отпадъците;
- Дейности, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на отпадъци;
- Финансово обезпечаване - разработване на годишни план-сметки, определяне на годишните такси за свързаните с отпадъци услуги и други;
- Дейности по наблюдение и контрол - извършване на контрол и инспекции, в това число превантивен, текущ и последващ контрол, и координация с други органи, налагане на санкции;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

- Дейности за информиране и привличане на обществеността - обществени консултации, информационно-разяснителни дейности и кампании.

VIII.1.4.2 Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци

В Община Гулянци основните функции, свързани с политиката по управление на отпадъците, са възложени на отдел „Устройство на територията, строителство и инвестиционна политика“ към дирекция „Устройство на територията, строителство, инвестиционна политика и административно обслужване“ от специализираната администрация. Във връзка с финансовото, правното, административното и друго обезпечаване на политиката за управление на отпадъците функции са възложени на дирекции от общата администрация.

Съгласно действащия Устройствен правилник, в частта околна среда и отпадъци, отделът изпълнява:

- Участва в организацията и провеждането на инициативи, свързани с осъществяването на политиката на общината по опазване на околната среда;
- Съгласува проекти (идейни, технически и инвестиционни), свързани с цялостното изграждане и благоустрояване на околната среда, съгласно изискванията на Закона за устройство на територията, контролира депонирането на отпадъци и опасни вещества на територията на общината;
- Участва в разработването, провеждането и контрола на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на природата и екологичната политика на територията на общината;
- Координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с РИОСВ и др. институции;
- Контролира екологичното състояние на общината и ефективни системи за управление на отпадъците;
- Участва в изготвянето на графици за почистване на улици и площади (метене, снегочистиране, сметоизвозване), поддържането на депата за твърди отпадъци, както и контролира тяхното изпълнение;
- Участва в разработка на краткосрочни и дългасрочни програми;
- Съставя актове на нарушителите, съобразно дейността и съгласно наредби, приети с решение на Общински съвет.

Съгласно действащия Устройствен правилник, в частта околна среда и отпадъци, заместник-кметът изпълнява:

- Ръководи и контролира екологичното състояние на Общината по сметопочистване, сметоизвозване, поддържане на депата за твърди отпадъци;

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

- Ръководи и координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с компетентните органи и др.;
- Ръководи и учествува в изготвянето на програми, стратегии и планове за устойчиво развитие на общината по отношение на околната среда.

Материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала, пряко ангажиран с изпълнение на функциите, е достатъчна и не е необходимо да се предвиждат мерки в тази насока.

VIII.1.5 Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

В изпълнение на изискванията на ЗУО и Наредба за управление на отпадъците на територията на община Гулянци, служители от общината извършват проверки за наличие на нерегламентирани сметища в населените места в общината, съставят протоколи и дават предписания за почистването им. Постоянно се подновяват указателните табелки за забрана на изхвърляне на отпадъци на местата, на които се наблюдава нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

През 2020 г. е стартирана дейност по рекултувация и закриване на старото общинско депо за отпадъци в землището на гр. Гулянци.

VIII.1.6 Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

VIII.1.6.1 Анализ на схемите за управление на отпадъците

С Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Гулянци се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местни такси и цени на предлаганите от общината услуги, реда и срока на тяхното събиране, в това число местните такси и цени на услуги, касаещи управлението на отпадъците.

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга отделно - сметосъбиране и сметоизвозване.

За имоти, намиращи се извън районите, в които общината е организирала събиране и извозване на битови отпадъци, се събира такса.

Необходимо е да се извършат промени в наредбата спрямо Закона за местните данъци и такси, които пряко влияят разпоредбите за таксата за битови отпадъци и са влезли в сила от 17.02.2021 г. и по конкретно чл. 67 от него.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

VIII.1.6.2 Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците

Таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план сметка, включваща необходимите разходи за: осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – кофи, контейнери и други; събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им; проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации и съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително по чл. 60 и чл. 64; почистване на улични платна, площадите, алеите, парковете и др. територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Общинският съвет взема решение за размера на таксата за организирано сметосъбиране, сметоизвозване, депониране и поддържане на чистота.

Анализ на приходите е показан на следната таблица:

Таблица 12. Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители в хил. лв.

Приходи от такса битови отпадъци	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Общо приходи от такса битови отпадъци	223	239	251	248	258	272
Домакинства	159	109	168	166	205	182
Юридически лица	64	130	83	82	53	90

Източник: Община Гулянци

През периода 2015-2020 г. **приходите от такса битови отпадъци** в община Гулянци имат непостоянни стойности, през 2020 г. те са най-високи - 272 хил. лв.

От данните в таблицата може да бъде направен извод за събираемостта от домакинствата и юридическите лица, тъй като приходите от битови отпадъци от юридическите лица са в по-малък размер.

Таблица 13. Разходи за управление на отпадъците в хил. лв.

Разходи за управление на отпадъците	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Общо разходи за управление на отпадъците	397	286	346	290	566	447
Събиране и транспортиране на битови отпадъци до депа и други съоръжения за третиране	111	116	136	100	297	185
Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на	177	44	60	82	137	152

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

Разходи за управление на отпадъците	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
битови отпадъци, вкл. отчисленията по чл.60 и 64 от ЗУО						
Поддържане чистотата на териториите за обществено ползване	5	3	6	4	11	6

Източник: Община Гулянци

От данните в таблицата могат да бъдат направени следните изводи относно разходите за управление на отпадъците, извършени в периода 2015-2020 г.:

- Общият размер на извършените разходи за управление на отпадъците бележи колебания, но е с тенденция на увеличение спрямо 2015 г.;
- Най-голям дял са разходите за събиране и транспортиране на битови отпадъци до депа и други съоръжения за третиране.

Заключителен извод относно приходната и разходната част е, че за периода 2015-2020 г. **средствата, които Общината събира от такса битови отпадъци, не покриват разходите за управление на отпадъците всяка година.**

VIII.1.7 Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Информирането на обществеността и бизнеса за необходимостта и ползите от намаляване на количеството генерирани отпадъци и оползотворяване на отпадъците има ключово значение за успеха и добрите резултати на системите за управление на отпадъците съобразно йерархията за тяхното управление.

Анализът цели да установи дали Общината прилага стратегически и интегриран подход за работа с обществеността и бизнеса по въпросите, свързани с образуване и управление на отпадъците.

VIII.1.7.1 Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците

За информиране на обществеността Общинска администрация - Гулянци използва предимно поставянето на съобщения, обяви, организирането на срещи, както и публикуването на информация на интернет страницата на общината. Чрез тези средства стават обществено достояние резултатите от предприетите мерки във връзка с управлението на отпадъците, осъществяваните проекти по опазване на околната среда, възникналите екологични проблеми и действията за тяхното решаване.

VIII.1.7.2 Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците

Тук се анализира дали Общината предоставя на населението достатъчно информация за услугите по управление на отпадъците, които осъществява, и за съответните задължения на

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

гражданите и фирмите. За целта се проверява публикувана ли е, къде и как информация, свързана с управление на отпадъците, например за: стратегии, програми, общинската наредба за управление на дейностите по отпадъците и други местни документи, свързани с управлението на отпадъците.

Основното предоставяне на информация в община Гулянци е чрез интернет страницата на Община Гулянци - ([Начало - Община Гулянци \(gulyantsi.bg\)](http://Начало - Община Гулянци (gulyantsi.bg))). Там се публикува и информация за взетите решения на Общински съвет във връзка с политиката по управление на отпадъци. Необходимо е регулярно да се публикува по-подробна информация относно: закритите селски сметища и организираната система за събирането на отпадъците; системата за организирано сметосъбиране с графици и места на разположение на контейнерите, както и лицата, извършващи тези дейности; проекти за управление на отпадъците; взети решения на РСУО.

Информацията за управление на отпадъците в общината се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло в центъра за административно обслужване.

Програмата за управление на отпадъците следва да се публикува на интернет страницата на съответната община с цел осигуряване на обществен достъп.

VIII.1.8 Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци

Основни национални документи, регламентиращи събирането и предоставянето на информация за отпадъците, са ЗУО и *Наредба №1 от 4 юни 2014 г.* за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

За обезпечаване на прилагането на законодателството е необходимо да се идентифицират лицата, които имат задължения и отговорности, като специално внимание следва да се обърне на големите генератори на отпадъци - търговски обекти, административни сгради, предприятия, които ползват системата за събиране и обезвреждане на битовите отпадъци, строителни дружества и на местата, които се използват или са били използвани за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци. Ефективното прилагане на законодателството на местно ниво е невъзможно без осигуряване на достатъчен, квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация, подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.) и въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни. Този въпрос е разгледан в раздела за повишаване на административния капацитет.

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и квалифициран персонал.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство за голяма част от по-малките общини. Това налага насърчаване съвместната работа с общините, включени в Регионалното сдружение, с цел изпълнение на техните отговорности и подпомагане усъвършенстването на системите за управление на отпадъците чрез регионалните инициативи и осигуряване на достъп до необходимото ноу-хау и техническа инфраструктура за обезвреждане на приемлива за населението цена.

Основната информация за отпадъците в общината се осигурява от служителите на общинската администрация, на които са възложени функции по управлението на отпадъците.

Основният проблем е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъци на територията на общината самостоятелно. Това в голяма степен са площадките за предаване на отпадъци, т.н. „вторични суровини“, лицата, които самостоятелно са сключили договори с фирми и/или организации и предават отпадъците си директно на тях. Тези отпадъци влияят върху цялостната информация за отпадъците в общината, тъй като при липса на информация за тях не може да се определи точното количество. Определенията в законодателството относно образуваните отпадъци са ясно дефинирани и включват **всички отпадъци, образувани на територията на общината, независимо от източника им и лицата, които ги събират**. При липса на информация от и за частните субекти, ангажирани в процеса на управление на отпадъците, при изчисляване на целите, същите няма да бъдат точни и коректни.

VIII.2 Прогнози

VIII.2.1 Прогноза за населението

В страната, както и в областта, се наблюдава тенденция на намаляване на броя на населението, която е присъща и за община Гулянци.

Прогнозата за населението на област Плевен в дългосрочен аспект очертава крайно негативна тенденция. Населението в областта ще намалее с 26 054 д. (-11%) до 2030 г., с 65 234 д. (-27,6%) до 2050 г. и 90 271 д. (-38,2%) до 2070 г спрямо броя на населението към 2020 г. – 236 583 д. Прогнозата за населението на област Плевен до 2070 г. при хипотеза на конвергентност е следната:

Таблица 14. Прогноза за населението на Област Плевен за периода 2020-2070 г.

Област/ Пол	При хипотеза за конвергентност ¹										
	Година										
	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070
Област Плевен	236 583	223 127	210 529	198 978	188 507	179 341	171 349	164 153	157 581	151 549	146 312
Мъже	114 860	107 904	101 620	95 990	90 991	86 632	82 782	79 293	76 107	73 213	70 742
Жени	121 723	115 223	108 909	102 988	97 516	92 709	88 567	84 860	81 474	78 336	75 570

Източник: Национален статистически институт

На таблицата по-долу са представени прогнозни стойности за броя на населението на община Гулянци за периода до 2030 г., извършени на базата на собствени изчисления:

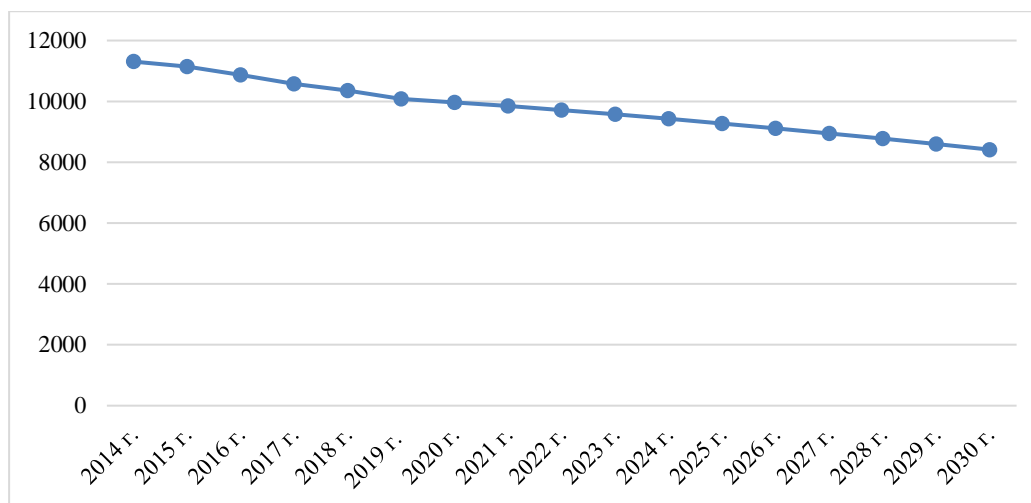
Таблица 15. Прогноза за населението на община Гулянци за периода до 2030 г.

Община Гулянци	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.
Общо	9 846	9 715	9 576	9 430	9 276	9 115	8 949	8 776	8 598	8 414

Източник: Собствени изчисления

Видно от таблицата е, че за община Гулянци се очертава негативна тенденция по отношение на броя на населението, тъй като статистиката в последните 5 години показва устойчиво намаляване на населението. Населението в общината ще намалее с 693 д. (7%) до 2025 г. и с 1 555 д. (15,6%) до 2030 г.

Фигура 6. Средногодишно население в община Гулянци с прогноза до 2030 г.

Източник: НСИ до 2020 г. и собствени изчисления от 2021 г.

VIII.2.2 Прогноза за нормата на натрупване

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението.

Развитието на нормата на натрупване (НН) във времето предполага, че тя ще се развива при условията на „относително разделяне“, т. е. расте НН по-бавно от БВП. В случая е предположено средно нарастване на НН с 0.5-0.6% на година, при което са получени данните за бъдещите периоди. Това увеличение се обосновава от очаквания икономически растеж, който е основен фактор за нарастването на крайното потребление на домакинствата и съответно на количеството образувани битови отпадъци. В същото време, процентът не е по-висок, тъй като се очаква, че мерките по предотвратяване образуването на отпадъци ще бъдат възпиращ фактор.

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

За прогнозата е използвана математическа екстраполация на историческите данни за нормата на натрупване с презумпция за 5% намаляване с оглед на предприетите мерки по предотвратяване образуването на отпадъците. Това се налага поради увеличение в изчислената норма на натрупване за годините от 2014-2020 г.

Таблица 16. Прогноза за нормата на натрупване на отпадъци в община Гулянци

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Население	9 846	9 715	9 576	9 430	9 276	9 115	8 949	8 776
Норма на натрупване	100,0	99,0	98,0	97,0	96,0	95,1	94,1	93,2

Източник: Собствени изследвания

Прогнозираната норма на натрупване е с тенденция на намаление към 2028 г. и е по-ниска от средната стойност на България, но приближаваща се за население от този тип населени места, като това се запазва с оглед на данните от периода 2014-2019 г.

VIII.2.3 Прогноза за определяне на количествата образувани отпадъци

Количество битови отпадъци и морфологичен състав

След като е изчислена нормата на натрупване и е налична прогноза за населението, която отговаря на съвременните тенденции в демографско отношение, е прогнозирано и количеството на генерираните битови отпадъци за периода до 2028 г.

Таблица 17. Прогноза за генерираните битови отпадъци в община Гулянци до 2028 г.

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Население (в ж.)	9 846	9 715	9 576	9 430	9 276	9 115	8 949	8 776
Генерираны отпадъци (в т.)	985	962	938	915	891	867	842	818

Източник: Собствени изследвания

Прогнозираното количество на генерираните битови отпадъци за периода до 2028 г. се намалява в съответствие с прогнозата за намаление на нормата за натрупване, както и намаляващото население, и вследствие от предприетите мерки на общината за предотвратяване на образуването на битовите отпадъци и допускането, че нормата на натрупване в общината ще е по-малка от нарастването на БВП в страната.

Прогнозата за количествата на образувани отпадъци е изготвена съгласно собствените изчисления, изготвени на база утвърдената актуализирана Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъците и посочената по-горе прогноза за количеството образувани отпадъци при хипотеза, че морфологичният състав остава постоянен, количествата от всеки вид отпадък се променят с промяната на нормата на натрупване и броя на населението.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.

Таблица 18. Прогноза за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав за община Гулянци в тона

Години	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Гнерирани отпадъци	985	962	938	915	891	867	842	818
Хранителни	59	58	56	55	53	52	51	49
Хартия	30	29	28	27	27	26	25	25
Картон	30	29	28	27	27	26	25	25
Пластмаса	79	77	75	73	71	69	67	65
Текстил	59	58	56	55	53	52	51	49
Гума	30	29	28	27	27	26	25	25
Кожа	30	29	28	27	27	26	25	25
Градински	197	192	188	183	178	173	168	164
Дървесни	59	58	56	55	53	52	51	49
Стъкло	30	29	28	27	27	26	25	25
Метали	20	19	19	18	18	17	17	16
Инертни>4 см	138	135	131	128	125	121	118	115
Други	39	38	38	37	36	35	34	33
Ситна фракция<4см	187	183	178	174	169	165	160	155

Източник: Собствени изчисления

Прогнозата следва текущото състояние, като най-големи количества на отпадъците се очаква да се генерират от градински, ситна фракция, пластмаса, храна, текстил и дървесни.

VIII.3 Друга информация

По-долу са представени списъци с нормативни актове, поднормативни актове и стратегически документи, на които настоящата програма съответства.

VIII.3.1 Нормативни документи – Европейско законодателство

- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци;
- Директива (ЕС) 2018/851 изменя Директива 2008/98/ЕО;
- Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени инсталации за третиране на отпадъци/ и Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци;
- Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО;
- Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
ГУЛЯНЦИ 2021-2028 Г.**

- Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства;
- Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили;
- Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието;
- Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978 г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид.

VIII.3.2 Нормативни документи – Национално законодателство

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС);
- Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
- Закон за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане;
- Закон за местните данъци и такси;
- Закон за устройство на територията.

VIII.3.3 Стратегически документи

- Национален план за управление на отпадъците (НПУО) 2021-2028 г.
- Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р България за периода 2011-2020 г.
- Национален план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води в България 2013-2020 г.
- Общата програма на ЕС за действие за околната среда до 2030 г.
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.
- Национална стратегия за околна среда (НСОС) 2009-2018 г.
- Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България, за периода 2021–2027 г.(проект).